

VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN

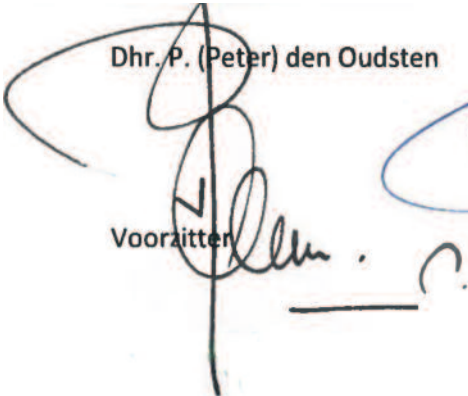
2017 Jaarstukken

Jaarstukken 2017

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen
op 6 april 2018

	
Dhr. P. (Peter) den Oudsten	Dhr. M.A.P. (Rinus) Michels
Voorzitter	penningmeester

April 2018

Inhoudsopgave

	Jaarverslag	.4
	Voorwoord	.5
1	Inleiding	.7
2	Programmaverantwoording	.11
2.1	Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie	.11
2.2	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	.19
2.3	Gemeentelijke Kolom Groningen	.21
2.4	GHOR	.24
3	Paragrafen	.27
3.1	Lokale heffingen	.27
3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	.27
3.3	Onderhoud kapitaalgoederen	.30
3.4	Financiering	.31
3.5	Bedrijfsvoering	.32
3.6	Verbonden partijen	.33
3.7	Grondbeleid	.33
3.8	Kengetallen	.34
	Jaarrekening	.36
4	Balans	.37
4.1	Toelichting op de balans	.37
5	Toelichting baten en lasten	.43
5.1	Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie	.44
5.2	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	.47
5.3	Gemeentelijke Kolom Groningen	.48
5.4	GHOR	.49
6	Grondslagen waardering en resultaatbepaling	.51
7	Bestemming resultaat	.53
	Bijlagen	.54
I.	Gemeentelijke bijdrage	.55
II.	Rijksbijdrage BDuR en SiSa	.58
III.	Reserves en voorzieningen	.59
IV.	Risico's	.60
V.	Vaste activa	.64
VI.	Geldleningen	.65
VII.	Wet Normering Topinkomens	.66
VIII.	Controleverklaring	.68

Jaarverslag

Voorwoord

2017 was mijn startjaar als directeur Veiligheidsregio Groningen. Het was een jaar waarin zich een aantal ernstige incidenten voordeed, zoals de explosie in een appartementencomplex in Veendam in april, de brand in de Welkoop in Hoogezand in juli en de brand in Holland Casino in Groningen in augustus. Incidenten waarbij maximale inzet van onze organisatie nodig was. Deze incidenten lieten voor mij zien hoe belangrijk het is om als samenleving te kunnen beschikken over parate hulpdiensten met vakbekwame hulpverleners, die gewend zijn om samen te werken onder grote druk. Het gaf me ook meteen groot vertrouwen in hoe onze brandweermensen in tijden van crisis opereren: het hoofd koel en de armen uit de mouwen. Het waren ingrijpende gebeurtenissen; zeker voor betrokkenen, maar ook voor de hulpverleners. Ik ben dan ook trots op onze hulpverleners van brandweer, GHOR en gemeenten die ook in 2017 24/7 paraat stonden om incidenten te bestrijden.

Veiligheidsregio Groningen wordt steeds meer een multidisciplinaire organisatie. De samenwerking met de GHOR en de GKG krijgt steeds beter vorm. Niet alleen de medewerkers van de GHOR, maar ook die van de GKG zijn dit jaar in dienst van VRG gekomen. In 2017 zijn we gestart met het herijken van onze strategische koers. Met bestuurders, partners, leidinggevend en ondernemingsraad hebben we gesproken over de rol van VRG in een veranderende omgeving. Nieuwe typen rampen en crises, zoals aardbevingen, terrorisme en cybercriminaliteit, vragen een andere rol van ons. Veiligheidsregio's zijn niet meer alleen klassieke rampenbestrijdingsorganisaties, maar worden ook steeds meer moderne crisisbeheersingsorganisaties, die functioneren in en met een netwerk van partners en veiligheidsrisico's en risico's proactief moeten signaleren en duiden. Organisaties die de zelfredzaamheid van de samenleving bevorderen. Dit proces heeft geleid tot onze concept Meerjarenkoers 2018-2021 en, in het verlengde daarvan,

een aanpassing van de topstructuur van onze organisatie. VRG wil de meerjarenkoers in nauwe verbinding met de gemeenten uitwerken. De meerjarenkoers wordt in maart 2018 ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden met het aanbod om hierover met het bestuur van VRG in gesprek te gaan. Ik hoop van harte dat veel gemeenteraden op ons aanbod zullen ingaan.

Aardbevingen vormen een belangrijk en bijzonder veiligheidsrisico in onze regio. In 2017, het jaar waarop de Haagse aandacht voor het onderwerp sterk leek te verzwakken, is onze aandacht voor de risico's rondom gaswinning en aardbevingen onverminderd doorgezet. Het is goed om te zien dat steeds meer Groninger basisscholen aan de slag gaan met ons lesprogramma Aardbevingenwijzer.

2017 was ook het jaar waarin de tweede pilot met buurtbrandweezorg van start is gegaan met een buurtbrandweerman in de stad Groningen. Ik ben hoopvol dat deze pilot hetzelfde positieve effect zal hebben als die van de buurtbrandweervrouw in Westerwolde. In 2018 gaan we met ons bestuur in gesprek over de resultaten van de pilots en de vraag of en hoe we deze vorm van brandweezorg zullen continueren. Daar waar het aantal brandweervrijwilligers in andere delen van ons land terug loopt, is het in onze regio gestegen (van 727 in 2016 naar 738 in 2017). Dat is goed nieuws. Tegelijkertijd blijft de bemensing en paraatheid van de vrijwillige brandweer een punt van zorg. In 2018 gaan we dit vraagstuk verder verkennen.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

1. Inleiding

Dit betreft het jaarverslag van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (hierna: VRG) de organisatie bestaat bestuurlijk gezien uit de programma's Brandweezorg, Crisisbeheersing, Gemeentelijke Kolom Groningen (hierna: GKG) en de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (hierna: GHOR). VRG ontleent haar bestaansrecht uit het leveren van goede brandweezorg en het neerzetten van een robuuste crisisorganisatie samen met onze partners in crisisbeheersing. Wij voeren wettelijke taken uit, zoals beschreven in de Wet Veiligheidsregio's (hierna: WVR) en andere relevante wet- en regelgeving. Er wordt gewerkt vanuit jaarplannen die op de lokale behoefte zijn toegesneden.

Brandweezorg

Brandweezorg wordt vanuit 39 brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd, 37 kazernes met een vrijwillige bezetting en 2 kazernes met een 24-uurs beroepsbezetting. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de Meldkamer Noord-Nederland (hierna: MkNN).

Het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de hulpverleners en toezichthouders. Om hun werk goed uit te voeren is goede ondersteuning essentieel.

Het programma is ingedeeld in drie sectoren, risico-beheersing, incidentbestrijding en operationele ondersteuning. Deze worden ondersteund door twee diensten, bedrijfsvoering en personeels- en organisatieontwikkeling. In de bestuurlijk geaccordeerde nieuwe hoofdstructuur wordt dit aangepast naar drie strategische sectoren, brandweer, crisisbeheersing en risicobeheersing. Deze worden ondersteund door de diensten middelen en personeels- en organisatieontwikkeling.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Dit programma staat voor het uitvoeren en vervullen van een regie- en platformfunctie voor multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze taken worden in nauwe samenwerking met de vaste crisispartners uitgevoerd, waarmee ook de gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gedragen voor het in beeld brengen en houden van de regionale risico's. Ten aanzien van hoe hiermee om te gaan en de adequate functionering van de crisisorganisatie staan voorop.

De aandacht voor de thematiek rondom gaswinning en aardbevingen is onverminderd doorgezet. Door de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) is in 2017 de toezegging voor het invullen van twee formatieplaatsen tot medio 2019 uitgebreid.

De complexiteit van partijen die betrokken zijn bij gaswinning en aardbeving maakt het noodzakelijk om aan te sluiten bij maatschappelijke en bestuurlijke netwerken en kennis- en onderwijsinstellingen.

GKG

De GKG werkt efficiënt vanuit één loket en organiseert als volwaardige crisispartner, vanuit de visie op eigen-tijdse bevolkingszorg, de voorbereiding op de gemeen-telijke- of bevolkingszorgprocessen van rampenbestrij-ding en crisisbeheersing.

Het netwerkteam GKG draagt zorg voor de regionale en lokale voorbereiding middels advisering, planvorming, beheer, opleiding, training en oefening.

Het regionale team bevolkingszorg geeft hier tijdens een ramp of crisis uitvoering aan. Dit team van 265 mede-werkers bestaande uit de Groninger gemeenten wordt op het gebied van communicatie aangevuld met mede-werkers van de samenwerkende crisispartners. Naast het regionale team heeft iedere gemeente ook lokaal een klein team dat voornamelijk een lokale ondersteunende rol heeft voor hun gemeentelijk beleidsteam.

GHOR

De GHOR is vanaf mei qua werkgeverschap onderge-bracht bij VRG en bestaat uit negen medewerkers die allen ook een crisisfunctie vervullen. Onze missie: samenwerken aan de gezondheid en veiligheid bij ram-pen en crises. De GHOR is gehuisvest bij GGD Gronin-gen vanwege de eindverantwoordelijkheid van de directeur publieke gezondheid en de nauwe samen-werking met de specialisten van GGD Groningen voor de crisisorganisatie.

De GHOR is verantwoordelijk voor de coördinatie, aan-sturing en regie van de geneeskundige hulpverlening tijdens rampen en crises van partijen, zoals Regionale Ambulancevoorziening (hierna: RAV), ziekenhuizen en huisartsenposten. Ook instellingen die geen actieve rol hebben in crisisbeheersing worden geadviseerd over situaties die disbalans in de zorgketen kunnen veroor-zaken, kwetsbaarheid van zorgcontinuïteit, brand en stroomuitval.

2. Programmaverantwoording

Het algemeen bestuur heeft in het programmaplan van de begroting 2017 de opdrachten en de daarvoor uit te voeren activiteiten vastgesteld. In deze paragraaf wordt per programma hierover verantwoording afgelegd. Hierbij worden drie vragen beantwoord:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft de uitvoering gekost?

2.1 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

Portefeuillehouder: A. van de Nadort /P. Smit

Directeur: W. Mansveld

Commandant: R. Knoop

Wat wilden we bereiken?

De eerste prioriteit is het uitvoeren van de wettelijke taken, zoals beschreven in de WvR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de toezichthouders en hulpverleners waarbij een goede ondersteuning essentieel is. Vanuit de gelegde basis wordt hieraan verder gewerkt, waarbij ruimte is voor het realiseren van de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie. In de strategische koers 2014-2018 zijn op basis van de organisatievisie en de ontwikkelingen in de omgeving vier ontwikkelthema's geformuleerd waaraan in 2017 verdere invulling is gegeven:

- contextgericht werken
- het nieuwe vakmanschap
- aantrekkelijk werkgeverschap
- maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren

Contextgericht werken

Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik

van media. Wij hechten veel waarde aan de dialoog met inwoners, bedrijven en instellingen. Met hen voeren wij de komende jaren een aantal pilots uit. Daarnaast richten wij ons op actuele maatschappelijke thema's (zoals aardbevingen, brandveiligheid bij ouderen en studenten) en trends en verzamelen we gegevens om ons werk te verbeteren. Wij investeren in de jeugd door middel van het faciliteren van de jeugdbrandweer en informatieverstrekking over brandveiligheid op scholen.

Het nieuwe vakmanschap

Het vakmanschap staat centraal. Besturen, bedrijven en inwoners kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen. Zij weten wat ze doen en zijn op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied. Het vakbekwaam worden en houden van beroeps- en vrijwillige brandweermensen vraagt veel inspanning. In een landelijke project wordt gekeken hoe dit ook in de toekomst gegarandeerd kan worden. Er wordt onderzocht hoe de inrichting en uitvoering van incidentbestrijding verbeterd kan worden. Waar mogelijk met innovatieve middelen. De op te zetten landelijke meldkamerorganisatie (hierna: LMO) en de uitrol van het landelijke project 'specialismen op maat' vallen hier ook onder.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Goed werkgeverschap. De kern hiervan is om medewerkers zo te faciliteren dat ze hun vak goed kunnen uitoefenen. Wij streven naar een cultuur van verbinding en vertrouwen, waarbij (persoonlijk) leiderschap, samenwerken en integriteit belangrijke thema's zijn. Onze vakmensen zijn fit en gezond en werken veilig, zodat ze hun belangrijke maatschappelijke taak goed kunnen uitvoeren. Wij voeren volgens de landelijke richtlijnen het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (hierna: PPMO) uit. We bouwen de landelijke visie op vrijwilligheid verder uit naar onze eigen regio en ten aanzien van de beroepsbrandweer zetten we in op een verbreding van hun takenpakket en werkveld in relatie tot de vernieuwing van de organisatie.

Maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren

Wij werken vanuit de overtuiging dat we als organisatie een bijdrage willen leveren aan de samenleving. In onze bedrijfsvoering houden wij, bijvoorbeeld in de keuze van leveranciers, rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Onderwerpen als groen beleid, goede doelen, open dagen, rondleidingen en (maatschappelijke) stages vallen onder dit thema, evenals sober en doeltreffend organiseren.

Op basis van deze strategische thema's zijn de volgende concrete doelen geformuleerd.

- Het leveren van zo snel mogelijke en adequate (repressieve) brandweezorg. Hierbij wordt steeds meer de samenwerking met omliggende veiligheidsregio's en met onze oosterburen opgezocht.
- Gezamenlijk met netwerkpartners werken aan brandveiligheid en fysieke veiligheid. Dit is vaak een ketenverantwoordelijkheid waarin verschillende partijen een rol hebben.
- Samen met iedere gemeente een handhaving uitvoeringsplan (hierna: HUP) maken. Met behulp hiervan wordt bepaald waar en hoe frequent toezicht op brandveiligheid wordt gehouden.
- Geven van adviezen op het gebied van bouw en milieu aan gemeenten. Indien nodig in overleg met Omgevingsdienst Groningen.
- Uitvoeren van het toezicht op bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (hierna: BRZO) in de drie noordelijke provincies in samenwerking met de omgevingsdienst Groningen en de inspectie SZW.
- Vergroten van de brandveiligheid in de woonomgeving met gemeenten, woningcorporaties en andere maatschappelijke partners.
- Oppakken van verbeterpunten van de organisatie-evaluatie:
 - Visie van de organisatie onder de aandacht van medewerkers brengen.
 - Versterken van (persoonlijk) leiderschap.
 - Stroomlijnen van werkprocessen.
- Het aanpassen van het functiehuis beroepsbrandweer.
- Vormgeven van de processen rondom het vastgoed beheer en het daarbij behorende beleid.
- De snelle ontwikkelingen binnen ICT en informatiemanagement het hoofd bieden.
- Behouden van voldoende goed gekwalificeerde en gemotiveerde vrijwillige en beroepsbrandweermensen die toegerust zijn voor de taken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vrijwilligheid/paraatheid

Eén van de uitkomsten van het landelijke belevingsonderzoek is dat het repressief personeel in Groningen een hoge betrokkenheid heeft en 'best wel' tevreden is met hoe het gaat. Landelijk is de hoogste PPMO score gehaald: men is zeer tevreden over de test en de begeleiding. Desondanks staat de paraatheid van onze posten onder grote druk. Er is een pilot 'Paraatheidsondersteuner' gestart waarmee de beschikbaarheid van de vrijwilligers en daarmee de paraatheid van de brandweerpost inzichtelijk wordt gemaakt. Het biedt de mogelijkheid om vroegtijdig maatregelen te nemen om de paraatheid positief te beïnvloeden of een voertuig buiten dienst te stellen. De pilot is omgezet in een definitieve uitrol. Inmiddels hebben 30 brandweerposten de beschikking over deze ondersteuner.

Centrale rol clustercommandant

In 2016 hebben we afscheid genomen van de clustercommandant van MPV. Besloten is om in het licht van de aanstaande gemeentelijke herindelingen deze vacature niet in te vullen. Hiervoor hebben de acht overgebleven clustercommandanten pragmatisch over de clusters verdeeld. Een clustercommandant is bestuurlijk verbonden aan de gemeenten binnen zijn cluster, maar in het relatiebeheer naar de vrijwilligers kan een clustercommandant ook een brandweerpost uit een ander cluster behartigen.

Huisvesting

Er zijn stappen gezet op het gebied van beheer van vastgoed. Dit heeft onder andere geresulteerd in beleid en plannen rondom vastgoedbeheer voor onderhoud en nieuwbouw. Op de gemeente Groningen na, zijn er koop- dan wel huurovereenkomsten gesloten ten aanzien van de kazernes. De belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied zijn:

- Door een extern bureau is een onderzoek verricht naar de brandweezorg in het stedelijk gebied Groningen. Duidelijk is dat de kazerne Sontweg op termijn aan vervanging toe is. In 2018 wordt gestart met een vervolgonderzoek.

- In Haren is het nieuwbouwtraject weer opgestart met een hernieuwd locatieonderzoek.
- In Uithuizen is de locatie voor de definitieve kazerne vastgesteld langs de N363, tegenover het station. De bouwvoorbereiding is gestart op basis van het voorlopig ontwerp.
- Bij de kazerne Veendam is gestart met de aanpassingen van de kantoorvoorzieningen.
- Voor de kazerne Baflo, inclusief dagdienstkantoor, zijn de voorbereidingen gestart.

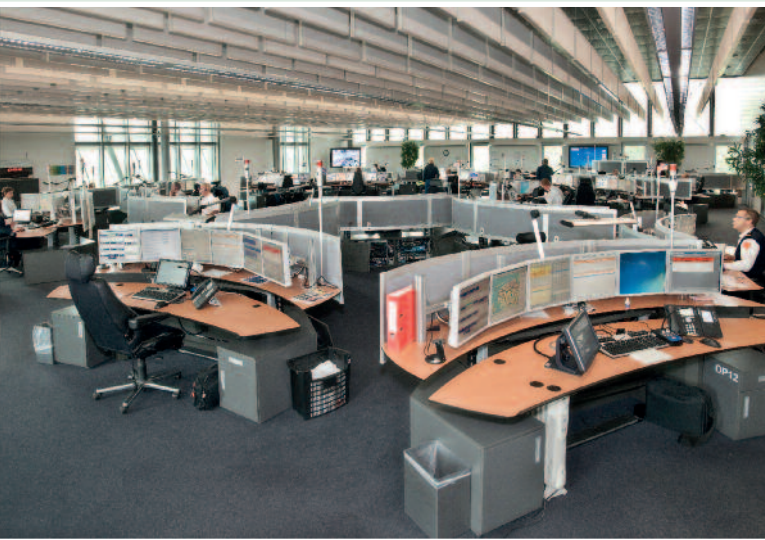
Dekkingsplan

Het Dekkingsplan Groningen 2016-2020 is afgerond en bestuurlijk vastgesteld. Uitgangspunten zijn:

- 39 Groningse brandweerposten.
- We streven naar de berekende opkomsttijden voor de brandweerposten, waarbij er vanzelfsprekend voortdurend naar wordt gestreefd zo snel mogelijk ter plaatse te zijn.
- Te accepteren dat de 'normtijden', ten aanzien van de opkomsttijden uit het Besluit Veiligheidsregio's, in veel gevallen niet haalbaar zijn.
- In blijven zetten op het versterken van risico-beheersing en het optimaliseren van incidentbestrijding. Daarbij worden de brandrisicoprofielgegevens betrokken, evenals het landelijke project 'RemBrand'. In dit project wordt ingezet op een meer integrale benadering van de brandweezorg.

Gemeente specifieke werkzaamheden

- In bijna alle gemeenten zijn de ambities die in het HUP staan beschreven waargemaakt. Waar dat niet is gebeurd, is de oorzaak gelegen in uitval van toezichthouders. VRG en gemeenten raken steeds beter op elkaar ingespeeld.
- Er zijn veel adviezen op het gebied van bouw- en milieuvergunningen en evenementen verstrekt binnen de daarvoor gestelde termijn.
- Adviezen uitgebracht bij het opstellen van bestemmingsplannen. In het licht van de omgevingswet is ondersteuning verleend bij het opstellen van de gemeentelijke omgevingsvisie.
- BRZO toezicht is, veelal in samenwerking met de omgevingsdienst, volgens plan uitgevoerd.
- Vanuit risicogestuurd werken is er ook veel aandacht gegaan naar senioren. VRG heeft via het WMO-loket rookmelders geplaatst bij kwetsbare mensen. Op veel basisscholen is brandveiligheidsvoorlichting gegeven.

Interregionale samenwerking

Vanuit Groningen werken we intensief samen met de veiligheidsregio's Fryslân (hierna: VRF) en veiligheidsregio Drenthe (hierna: VRD). Het belangrijkste boegbeeld hiervan is de MkNN in Drachten. Middels het 'platform MkNN' worden actuele en toekomstige operationele zaken gedeeld tussen de drie regio's en de MkNN. Het werk op straat wordt daardoor ook langs de provinciegrenzen gemakkelijker.

Voor de programmaraad incidentbestrijding wordt in 3noord verband veel onderling afgestemd. Efficiëntie wordt bewerkstelligd door één VR de gezamenlijke belangen te laten behartigen in landelijke project- of werkgroepen.

De banden met onze oosterburen zijn geïntensiveerd. Op de meldkamer in Meppen (Emsland) is voor de alarmering van Duitse brandweerposten voor calamiteiten binnen onze regio een alarmontvanger geïnstalleerd waarop een alarmering vanuit Drachten zonder vertraging binnenkomt.

Er is gezamenlijk volop aansluiting gezocht bij scenario trainingen voor de Officier van Dienst en de themawEEK bevelvoerders.

Waarborgen vakbekwaamheid

Het vakbekwaam worden en blijven van de repressieve medewerkers is essentieel. Hierbij is er volop aandacht voor het ontwikkelen en implementeren van nieuwe inzichten. Deze zijn vaak de uitkomst van projecten en pilots.

Uitkomsten van het project 'Versterking Brandweer Onderwijs' hebben geresulteerd in een herziening van de leidraad oefenen naar de branchestandaarden.

Monodisciplinair is aansluiting gezocht zijn is het project 'Landelijke Hernieuwde Kijk op Brandbestrijding'. Voor dit landelijke project is de beste invulling voor VRG bepaald.

Samen met de Brandweeropleidingscentrum Noord (hierna: BON) is gezocht naar nieuwe scenario's. Op basis van de nieuwe oefendoelen heeft de BON zijn instruc-

teurs bijgeschoold zodat VRG uiteindelijk een beter product afneemt.

Naast de reguliere opleidingen in samenwerking met de BON zijn 130 instructiemomenten van de brandbestrijdingscontainer verzorgd voor alle brandweerposten. Dit heeft gezorgd voor een extra verdieping in de kennis.

Project 'Schoon Werken'

Het project 'Schoon Werken' heeft ervoor gezorgd dat brandweerpersoneel minder in aanraking komt met gevaarlijke stoffen uit roet en rook. Middelen en materieel worden vaker en intensiever gereinigd. De wasmogelijkheden voor zowel de uitruktenues als voor de ademluchttoestellen zijn uitgebreid en er is geïnvesteerd in meer reservematerialen. Schoon werken is inmiddels een vast onderdeel van de repressieve inzetten, realistische oefeningen en opleidingen. Regelmatig worden de medewerkers bijgepraat over ontwikkelingen.

Organisatorische wijzigingen

Naast het onder de aandacht brengen van de visie van de organisatie, kwam vanuit de omgeving de aanleiding voor het herijken van de koers. Er is intensief overleg geweest tussen het bestuur en de directie. De ontwikkeling is gedeeltelijk uit de organisatie gekomen: het management heeft in diverse sessies de eerste contouren verkend. De tactische leidinggevend en de OR zijn betrokken bij dit proces. In het verlengde daarvan is de topstructuur gewijzigd en is het plaatsingsproces van medewerkers in gang gezet.

De organisatiewijziging is met de afronding van het plaatsingsproces van de beroepsbrandweer afgerond. Dit proces, met daarin grote uitdagingen, is prima verlopen. Voor het personeel is hiermee de regionalisering helemaal rond. De cultuurverandering naar 'anders werken' is opgestart. Zo worden ploegleden breder ingezet. Dit sluit aan bij het doel om een betere samenhang en balans tussen de voorkant (preventie, proactie) en de achterkant (repressie en crisisbeheersing) te bewerkstelligen.

Investerings

Er zijn een meerjarig investeringsbegroting en uitgewerkte meerjarenplannen opgesteld voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie op lange termijn. De eerste vijf nieuwe tankautospuiten zijn in gebruik genomen en de brandweermensen zijn voorzien van nieuwe brandweerhelmen. Het Europese aanbesteding traject voor uitrukkleding is afgerond.

Jeugd- vrijwillige brandweer

Onder het motto 'Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst' zijn naast de bestaande jeugdbrandweerkorpsen in de clusters Eemsdelta, Gorecht, Westerkwartier en Zuid succesvolle voorbereidingen getroffen om begin 2018 van start te gaan met het jeugdbrandweerkorps Oldambt. Er is veel energie gestoken in de werving van vrijwillige brandweermensen om de toekomstige paraatheid te garanderen. Het aantal vrijwilligers is toegenomen ondanks dat dit landelijke een lastige opgave is gebleken.

Bijdrage aan landelijke projecten

- Uitgangspunten geformuleerd voor het gebruik van drones voor repressieve taken binnen de brandweer.
- Participeren in projectgroepen in het kader van de voorbereiding op de LMO.

Projecten/pilots

- Van het project ‘Incidentbestrijding 2.0’ zijn de onderdelen waterongevallen en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen afgerond.
- De pilot ‘Tactiele Navigatie’ heeft de Jan Van Der Heijden Innovatie Prijs gewonnen.
- In samenwerking met meerdere partners is een tweede succesvolle BOCK campagne, in het kader van verantwoord carbidknallen, gelanceerd.

- Een project is gestart voor een online veiligheidsplatform voor VRG en al haar partners. Dit platform biedt een podium om verantwoordelijkheden beter voor het voetlicht te brengen.
- Vanuit het project ‘Risico Inventarisatie en Evaluatie’ uit 2016 zijn een groot aantal punten opgepakt en opgelost.
- Verschillende pilots ‘Buurtgerichte Brandweezorg’ zijn opgestart. In de Groningse wijk de Wijert is een pilot gestart. In de Eemshaven is gezamenlijk met de bedrijven een risicoanalyse en risico-inventarisatie uitgevoerd. In Vlagtwedde is de pilot door een externe partij geëvalueerd met inwoners, netwerkpartners en het bestuur.

- Iedere vrijwillige blusploeg heeft de ruimte om meer zelf te organiseren vanuit de pilot ‘Zelforganiserende Teams’.
- Maandelijks is er een druk bezochte ‘proeverij’ georganiseerd om het (persoonlijk) leiderschap te versterken en om te investeren in samenwerkingsvaardigheden.
- Er is een pilot gestart met Woonzorg Nederland, één van de grootste aanbieders van senioren huisvesting, om het niveau van brandveiligheid in hun panden te verhogen.
- Er is uitvoering gegeven aan de beleidsuitgangspunten over de inrichting van de organisatie, procedures en werkwijzen voor het project ‘informatiebeveiliging’. Hieraan is een onderzoek gekoppeld om informatiegestuurd en risicogericht te gaan werken.
- Het team brandonderzoek houdt zich bezig met het verzorgen van de beschikbaarheid van informatie voor repressie, bijvoorbeeld via de brandweer app. Het team staat nog in de kinderschoenen maar maakt al een mooie ontwikkeling door.

Wat heeft de uitvoering gekost?

Baten en lasten van het programma brandweer inclusief meldkamerfunctie:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	37.897	38.434	39.423	989
Baten huisvesting	3.695	3.695	3.695	0
Lasten	37.897	38.670	38.454	216
Lasten huisvesting	3.695	4.322	3.281	1.041
Resultaat voor reserve mutaties	-	-863	1.383	2.246
Reserve mutaties	-	863	863	-
Reserve mutaties huisvesting	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	2.246	2.246

Het financiële resultaat van 2.246 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening

2.2 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

Portefeuillehouder: P. Smit

Directeur: W. Mansveld

Wat wilden we bereiken?

Zorgen voor een adequate voorbereiding op multidisciplinaire inzet tijdens rampen en crises samen met onze partners. Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals beschreven in de WvR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke en regionale afspraken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Strategische koers

Er is bijgedragen aan de strategische koers, de inhoud ligt in lijn met de gemaakte beleidskeuzes in het beleidsplan 2016-2019. De uitwerking van de koers en beleidskeuzes volgt in 2018.

- Onderdeel van de nieuwe koers is de oriëntatie op nieuwe risico's. In dit kader is het risico van cybersecurity verkend waarbij een nieuw netwerk is aangeboord. Op dit gebied heeft er een strategische bijeenkomst plaatsgevonden.

Kopgroep gaswinning

Vanwege de hoeveelheid, complexiteit en samenhang van veel technische rapportages, is in samenwerking met de provincie een kopgroep gaswinning samengesteld met medeoverheden. De focus ligt op het thema eenduidige advisering gaswinning. De bestuurlijke overleggen over de gaswinning worden ook voorbereid. In de beroepsprocedure gaswinningsbesluit is in de Raad van State besloten dat de minister binnen een jaar met een nieuw voorstel komt met hierbij meer oog voor de veiligheid van de bewoners.

Onderdeel van de nieuwe koers is de oriëntatie op nieuwe risico's.

Evalueren en leren

Er hebben zich acht incidenten voorgedaan die leidden tot opschaling naar een Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (hierna: GRIP) 1 en twee incidenten tot GRIP 2. Er is tweemaal een voorbereidend GRIP geweest. Deze incidenten zijn geëvalueerd. Op basis hiervan zijn aanbevelingen en actiepunten geformuleerd ter versterking van de crisisorganisatie. De leerpunten op het gebied van multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (hierna: MOTO) worden meegenomen in opleidingen, oefeningen en bij de versterking van de crisisorganisatie.

Opleiding constructieve veiligheid

In de brandweeropleidingen wordt weinig aandacht besteed aan bouwkundige constructies en hoe om te gaan met kwetsbare of mogelijk ontwrichtende bouwconstructies. Samen met de Hanzehogeschool is een opleiding ontwikkeld om bij aardbevingsschade een goede eerste inschatting te kunnen maken op de (on)veiligheid van situaties.

Informatiemanagement

De ontwikkeling rondom informatiemanagement zijn enorm. De in 2016 ontwikkelde noordelijke multidisciplinaire veiligheidsbriefing is ingeburgerd. Afspraken zijn gemaakt over het gezamenlijk oppakken van de opleiding voor monodisciplinaire informatiecoördinatoren. De noordelijke dag voor informatiemanagers is georganiseerd. Deze is gecoördineerd vanuit VRG.

Projecten/pilots

- De pilot ‘veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland’, met als doel het onderzoeken van de mogelijkheden om te komen tot een dynamisch risicobeeld, is in samenwerking met de buurregio’s en MkNN uitgevoerd.
- Het in 2015 voor basisscholen ontwikkelde les-programma aardbevingen is na lancering in 2016 in 2017 bij verschillende scholen uitgerold.
- Gestart met de multidisciplinaire samenwerking rondom project ‘Koningsdag 2018’.
- Het ‘regionaal crisisplan’ is herzien. Bestuurlijke vaststelling vindt plaats in 2018.
- Ten aanzien van de Nationale Reddingsvloot is een overeenkomst gesloten met de reddings-brigade. Beide partijen leveren hiervoor twee vaar-tuigen.

- Samen met onze partners is een incidentbestrij-dingsplan ‘terrorismegevolgbestrijding’ ontwik-

- keld. Over dit thema heeft een noordelijke net-werkdag CoPI en ROT plaatsgevonden.
- De verbeterpunten uit het door de inspectie van J&V uitgebrachte rapport ‘Staat van de Rampen-bestrijding 2016’ zijn opgepakt
 - Naast de reguliere bijeenkomsten met onze part-ners en vertegenwoordigers van de vitale infra-structuur, zijn er themabijeenkomsten georgani-seerd over de onderwerpen dijkversterking, treinincident Winsum en samenwerking bij incidentbestrijding op de Waddenzee.
 - Het oefenprogramma MOTO is doorlopen volgens de afspraken. Nieuw is het oefenen van het CoPI conform de uitvoeringsafspraken ‘regelgeving VR-plichtige bedrijven’ opgesteld door inspectie van J&V.
 - Er is een walkthrough georganiseerd. Hieraan is deelgenomen door alle directieleden crisisbeheer-sing, de voorzitter van VRG, de burgemeester van Loppersum en de NCG. De verschillende stappen na een zware aardbeving zijn tijdens de bijeen-komst doorlopen.
 - In opdracht van de NCG onderzoekt de RUG onder de naam ‘Gronings Perspectief’ de veiligheidsbeleving, gezondheid en het toekomstper-spectief van de Groninger. VRG maakt met pro-vincie, gemeenten, maatschappelijke organisaties en NCG deel uit van de begeleidingscommissie.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Crisisbeheersing:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.098	1.105	1.192	87
Lasten	1.098	1.105	1.270	-165
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-77	-77
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-77	-77

Het financiële resultaat van 77 duizend euro negatief wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

Portefeuillehouder: L. Kompier
Directeur: F. Wiertz

Wat wilden we bereiken?

- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden, trainen oefenen (hierna: OTO), advisering, evaluatie en de organisatie van het regionaal team bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal team bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die snel kunnen worden ingezet om kwaliteit en flexibiliteit te leveren aan gemeenten. Dit op het gebied van: (crisis)communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning (inclusief de preparatie nafase).

*Goede voorbereiding op
incidenten, rampen en
crises...*

Wat hebben we ervoor gedaan?

Externe visitatie

Bestuurlijk is de evaluatie van de regionalisering GKG, die medio 2016 plaatsvond, vastgesteld. Hierop is aansluitend een externe visitatie uitgevoerd. Hieruit zijn de volgende verbeterpunten opgepakt:

- Doorontwikkeling bevolkingszorg:
 - Borging crisisfuncties in personeelsbeleid gemeenten o.a. gericht op bezetting functies OTO.
 - De samenwerking op 3noord niveau is geïntensiveerd op het gebied van OTO en crisiscommunicatie voor het team bevolkingszorg.
 - De werkwijze bevolkingszorg is geïmplementeerd en doorontwikkeld.
 - De crisiscommunicatie is versterkt.
 - Het draagvlak voor de regionale werkwijze en van de organisatie is vergroot.
- Het formatie en (geactualiseerd) takenpakket GKG is in evenwicht gebracht.
- De verbinding met gemeenten is versterkt.
- De interne positionering en aansturing GKG is verbeterd.

Inzetten van team bevolkingszorg zijn geëvalueerd. De belangrijkste verbeterpunten zijn:

- Het merendeel van team bevolkingszorg staat op een ‘kanspiket’. Bij incidenten bleek het moeilijk een deel van de functies bezet te krijgen. Oorzaken liggen in onvoldoende bezetting en het niet reageren en opkomen na alarmering.
- Voor de crisisorganisatie en team bevolkingszorg is het belangrijk dat zowel tijdens als na incidenten de crisisorganisatie en de gemeenten goed met elkaar verbonden zijn.
- Versterken van de crisiscommunicatie op het vlak van omgevingsanalyse en de operationele communicatie.
- Versterken van de mono- en multidisciplinaire preparatie en nafase en warme overdracht naar gemeente.

Piketfunctionarissen

Veel inspanning is verricht om de verschillende teams bezet te houden, het is voor gemeenten steeds moeilijker om voldoende medewerkers te leveren. Voor het team bevolkingszorg is plaats voor 302 functionarissen waarvan er eind 2017 265 ingevuld zijn.

- Bij gemeenten zijn nog eens 320 personen beschikbaar die een (reguliere) rol kunnen vervullen bij een crisis.
De rol van het team bevolkingszorg is aanzienlijk toegenomen. Dit geldt voor de expertteams, maar zeker voor de functies op hard piket. Deze toename is te verklaren door de werkwijze die sinds de regionalisering is doorgevoerd en de toenemende mate waarin het team wordt ingezet. Het aantal alarmeringen voor de Officieren van Dienst Bevolkingszorg is toegenomen van 97 alarmeringen in 2015 naar 138 in 2016 tot 157 in 2017.
- Dit laat onverlet dat de betrokken gemeentelijke medewerkers in de volle breedte steeds vaker ingezet worden. Hieruit blijkt dat de dienst bevolkingszorg zijn plaats echt heeft ingenomen, keerzijde is dat de toegenomen inzetten de huidige organisatorische setting kwetsbaar maakt.
Om genoeg gemeentelijke medewerkers voor het regionale bevolkingsteam te houden heeft de directie GKG de gemeentesecretarissen aangesproken om de afspraken over o.a. de deelname

aan OTO activiteiten beter te borgen en waar nodig een inhaalslag te maken.
De prioriteit, in het oorspronkelijke uitgangspunt voor crisiscommunicatie, om als kolommen gezamenlijk te voorzien in de personele bezetting is door enkele kolommen verlegd.
Het netwerkteam GKG (7,65 fte) is onderbezet geweest als gevolg van langdurige uitval door ziekte.

Opleiden, trainen en oefenen

Er is een vervolg gegeven aan het OTO van de functionarissen en teams binnen het regionale team bevolkingszorg. De deelname hieraan is onderwerp van gesprek met de gemeenten. Het OTO-beleidsplan is nauw verbonden aan het multidisciplinaire beleidsplan en is de basis voor de invulling van de activiteiten.

- De meest in het oog springende activiteit was de monodisciplinaire systeemtest bevolkingszorg. Hierbij is het gehele team bevolkingszorg onaangekondigd getest.
De communicatieadviseurs regionaal operationeel team, beleidsteam en hoofden taakorganisatie communicatie zijn tot slot gecertificeerd.

Planvorming

De planvorming voor team bevolkingszorg is afgerond, maar vraagt doorlopend aandacht voor actualisatie om deze in lijn te houden met de visie-elementen en prestatie-eisen uit rapport ‘Bevolkingszorg op orde 2.0’.

- Er is intensief meegewerkt aan de totstandkoming en actualisatie van de multidisciplinaire planvorming zoals de rampbestrijdingsplannen. Daarnaast is het organisatieplan GKG opnieuw vastgesteld.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Gemeentelijke kolom Groningen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	900	914	914	-
Lasten	900	914	845	69
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	69	69
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	69	69

Het financiële resultaat van 69 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.4 GHOR

Portefeuillehouder:	B.C. Hoekstra
Directeur:	J. Rietveld

Wat wilden we bereiken?

Er zijn drie strategische doelstellingen geformuleerd:

- Klaar zijn voor de toekomst.
- Informatiemanagement op orde.
- Optimaal gepositioneerd zijn in het netwerk.

Om de doelstellingen te realiseren zijn volgende concrete onderwerpen opgenomen in een jaarplan:

- Nieuw crisismodel GHOR beschrijven en invullen.
- Visie ontwikkelen op informatiemanagement en deze vormgeven.
- Stakeholderanalyse uitvoeren.
- Convenanten met witte ketenpartners opnieuw bekijken en vaststellen.
- Afspraken over samenwerking GHOR Noord-Nederland maken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Nieuw crisismodel

Er is een nieuw crisismodel beschreven en hieraan is invulling gegeven met voldoende opgeleide functionarissen. Deze is operationeel vanaf 2018. Er zijn nieuwe crisisfunctionarissen opgeleid: vijf hoofden informatie en twee algemeen commandanten. In 2018 volgen er nogmaals twee.

Informatiemanagement

Na een lange voorbereiding ten aanzien van de invulling van de taak informatiemanagement binnen het nieuwe crisismodel zijn meer GGD medewerkers meegenomen in de opleiding voor informatiemanager GGD.

- Om samenwerking op Noord Nederlands niveau te maximaliseren wordt gewacht tot er een gezamenlijke visie is op dit gebied. Vanwege verschillende werkwijze en opvattingen is dit nog niet gelukt. Ketenpartners worden betrokken bij dit proces, welke volop in ontwikkeling is.

Interne positionering

- Bestaande overleggen zijn kritisch bekeken en zo nodig anders ingevuld.
- Aan het speerpunt, verbinden van GRIP en GROP (GGD Crisisplan), is vorm gegeven.
- De samenwerking met de GGD bij evenementenadvisering is verbeterd.
- Bijgedragen aan de strategische koers.
- De samenwerking met GHOR Noord-Nederland is geïntensiveerd. Uitgangspunt hierbij is: ‘samenwerken tenzij...’ Verschillende werkgroepen verkennen hierin de mogelijkheden.
- Er is een aandeel geleverd in de multi-evaluaties. Mono is het treinincident Winsum uitgebreid geëvalueerd.

Externe positionering

- Met onze keten- en multipartners zijn verschillende convenanten opnieuw bekeken en bijgesteld. Gestart is met actualiseren van het covenant met de Groninger ziekenhuizen, met als intentie om één basis covenant te maken dat in Noord-Nederland wordt gehanteerd.
- Het nieuwe covenant ‘Grootschalige Geneeskundige Bijstand structuur’ is door het Nederlands Rode Kruis/ RAV getekend.
- De directeur publieke gezondheid heeft een ronde gemaakt langs alle gemeenten en bestuurders waar de rol en positie van GGD en GHOR op de agenda stond.
- Met de Hanzehogeschool is begonnen aan de ontwikkeling van een opleiding voor zorginstellingen voor 24-uurs zorg in de aardbevingsregio.
- Met een vertegenwoordiging van de crisis coördinatoren van de Noord-Nederlandse ziekenhuizen, Cycloon, is een concept ‘handreiking voor de positionering van de crisis coördinator in de ziekenhuizen’ geschreven.

Evenementenadvisering

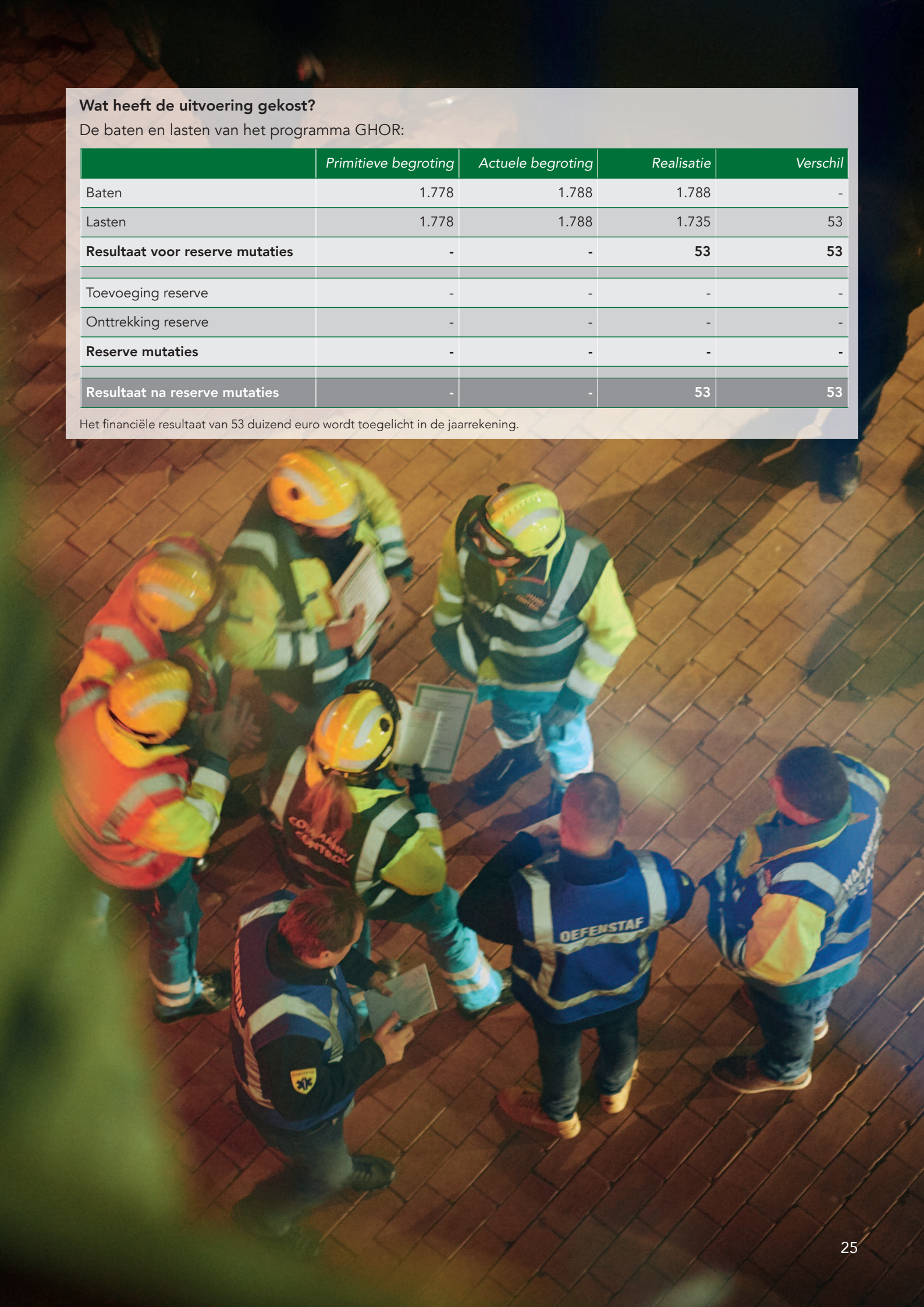
Het aantal evenementenadviezen is gelijk gebleven aan voorgaande jaren. Wel is er steeds meer aandacht voor gezondheid en veiligheid bij publieksevenementen. Er is bijgedragen aan de ontwikkelingen op landelijk niveau en dit zal in 2018 regionaal worden ingevuld.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma GHOR:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	1.778	1.788	1.788	-
Lasten	1.778	1.788	1.735	53
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	53	53
Toevoeging reserve	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	53	53

Het financiële resultaat van 53 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

VRG voert de wettelijke taken op het gebied van Brandweertzorg, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing uit. Bestuurlijk gezien maakt de GHOR deel uit van VRG. Organisatorisch is zij onderdeel van de GGD.

- De voor de uitvoering van de taken van VRG gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdrage BDuR in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel. De verdeelsleutel is bepaald op basis van inwoneraantal en het fictief aandeel van het cluster Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) in het gemeentefonds.
- Naast de gemeentelijke bijdrage zijn er geen bestuurlijk vast te stellen gebonden of vrij besteedbare lokale heffingen.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De beoordeling van de robuustheid van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit: bestaande uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit.

In 2015 is door het algemeen bestuur de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Deze wordt ten minste eenmaal per vier jaar herzien. De hierin opgenomen actuele risico's worden periodiek herzien en hierin wordt in de P&C-documenten gerapporteerd.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het volgende verhoudingsgetal:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit (*vrij beschikbare reserves*) / benodigde weerstandscapaciteit (*uitkomst risico-analyse*)

Gemeenten verwachten dat VRG risicobewust handelt en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangt. Om die reden is een zekere buffer aan te raden. De hieraan gekoppelde bandbreedte is tussen 1,0 en 1,4.

De ratio weerstandsvermogen komt uit op 1,12 beschikbare weerstandscapaciteit 2,8 miljoen gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit 2,5 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

In deze jaarrekening wordt het bestuur de volgende bestemmingsvoorstellen voorgelegd.

Programma	Bedrag	Resultaat bestemming
Brandweertzorg incl. meldkamerfunctie	803	Vormen bestemmingsreserve huisvesting
	600	Vormen bestemmingsreserve reorganisatie
	767	Vormen bestemmingsreserve begrotingsactualisatie 2017
	76	Toevoegen aan algemene reserve VRG
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	- 77	Onttrekken uit algemene reserve VRG
Gemeentelijke Kolom Groningen	69	Vormen bestemmingsreserve versterking GKG 2018
GHOR	53	Toevoegen aan algemene reserve VRG
Totaal	2.290	

Dit bestemmingsvoorstel heeft het volgende tot gevolg voor de reserves:

Reserves	31-12-2016	Bestemming resultaat 2016	1-1-2017	Onttrekking 2017	31-12-2017	Bestemming resultaat 2017	1-1-2018	Beschikbare weerstands- cap.
Algemene reserves								
VRG	2.065	689	2.754	-	2.754	51	2.805	2.805
Totaal algemene reserve	2.065	689	2.754	-	2.754	51	2.805	2.805
Bestemmingsreserve								
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-	2.011	-
BTW GKG	129	-129	-	-	-	-	-	-
Aanvullende damping herijking	-	200	200	-200	-	-	-	-
Huisvesting	-	663	663	-663	-	803	803	-
Reorganisatie	-	-	-	-	-	600	600	-
Begrotingsactualisatie 2017	-	-	-	-	-	767	767	-
Versterken GKG 2018	-	-	-	-	-	69	69	-
Totaal bestemmingsreserve	2.140	734	2.874	-863	2.011	2.239	4.250	-
Totale reserves	4.205	1.423	5.628	-863	4.765	2.290	7.055	2.805

De algemene reserve VRG wordt tot het beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Deze dient om een tekort in de exploitatie op te vangen en ter dekking van de opgenomen risico's onder de benodigde weerstandscapaciteit.

Niet tot het beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmingsreserves gerekend:

- Materieel VRG. Deze is (grotendeels) bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken.
- Huisvesting. Deze is voor 240 duizend euro ingezet voor afschrijvingskosten en onderhoudskosten voor

kazernes waarvan de afronding van de overname in 2017 is afgewikkeld. Voor 423 duizend euro (afschrijvingslasten kazernes gemeente Groningen) staan er geen kosten tegenover de reserveonttrekking. Verzocht wordt de afschrijvingslasten voor deze kazernes voor 2016 en 2017 toe te voegen aan de reserve.

- Reorganisatie. Deze wordt verzocht te vormen voor de frictiekosten als gevolg van de reorganisatie waarmee in 2017 een begin is gemaakt.
- Begrotingsactualisatie 2017. Deze wordt verzocht te vormen voor de wel in de jaarstukken 2017 opgenomen gemeentelijke bijdrage die niet bij de gemeenten in rekening wordt gebracht, gezien het behaalde financiële resultaat over 2017.
- Versterken GKG 2018. Deze wordt verzocht te vormen om invulling te geven aan de extern uitgevoerde visitatie. Voor de begroting 2019 is hiervoor een extra financiering gevraagd. Vanuit de bestemmingsreserve zal het opstartjaar 2018 grotendeels gefinancierd worden.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregiotaken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties:

Risico (nader beschreven in bijlage IV 'Risico's')	Actueel vanaf	Bedrag	Kans
Gezond en veilig werken	2016	150	Hoog
Overdracht MkNN naar LMO, incl. verlies OMS vergoeding	2021	600	Hoog
Informatievoorziening incl. privacywetgeving	2016	450	Hoog
Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten	2014	500	Hoog
Claims van derden	2014	250	Midden
Claims van eigen personeel	2014	200	Midden
Versneld afschrijven materieel	2014	100	Hoog
Aardbevingen	2017	600	Hoog
Organisatorische wijzigingen	2014	PM	Hoog
Wet normalisering rechtspositie ambtenaren	2020	PM	Hoog
Bluswatervoorzieningen	2014	PM	Hoog
Prijsstijgingen	2017	100	Hoog
Inrichting brandweerzorg stedelijk gebied	2020	PM	Hoog
Nieuwe omgevingswet	2021	PM	Hoog
Totaal		2.950	
Totaal met kans 'hoog'		2.500	

Beoordeling weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen komt uit op 1,12. VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Medio december is de laatste uitgevoerd. Een groot deel van de risico's is te mitigeren door beheersmaatregelen. Daarnaast is sprake van een aantal risico's met een structureel component. Deze nemen we in het 1^e jaar voor 100% mee in de beoordeling van het weerstandsvermogen. Daarna worden beheersmaatregelen getroffen, waarmee het effect van structurele risico's worden opgevangen door een begrotings-uitzetting of een bezuiniging. Bovenstaand overzicht laat zien dat, rekening houdend met deze beoordeling, de benodigde weerstandscapaciteit € 2,5 miljoen is.

Daarnaast is sprake van een aantal risico's met een structureel component...

Kengetallen	2016	Begroting 2017	2017
Netto schuldquote	34,6%	51,1%	31,1%
Netto schuldquote gecor. voor verstrekte leningen	34,6%	51,1%	31,1%
Solvabiliteitsratio	23,0%	16,1%	26,3%
Structurele exploitatieruimte	-2,5%	-2,2%	-2,1%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Overige kengetallen

De netto schuldquote is ten opzichte van vorig jaar afgenomen. Er is in 2017 voor 2,1 miljoen aan langlopende financieringen aangetrokken voor de overname van kazernes. Hiertegenover staat een begrotingstoename van 1,7 miljoen. Ten opzichte van de begroting is het kengetal veel lager. In de begroting was rekening gehouden met een aan te trekken financiering voor de overname van de twee kazernes van de gemeente Groningen.

- De verklaring van de ontwikkeling van de solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door de toegenomen bestemmingsreserve en het positieve financiële resultaat over 2017.
- De structurele exploitatieruimte (voor reservemutatie) is negatief, conform begroting. De negatieve structurele exploitatieruimte was voorzien in 2016. Door incidenteel meevallende kosten en baten is uiteindelijk wel een positief financieel resultaat gehaald na mutaties van reserves.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Tot en met 2015 waren de kazernes, waarin VRG is gehuisvest, in eigendom van de gemeenten, waar tevens de verantwoordelijkheid voor het onderhoud lag. In 2016 is gestart om met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 de kazernes over te nemen van de gemeenten danwel een huurcontract op te stellen. Voor twee kazernes geldt dat deze in eigendom blijven van de gemeente gelet op de nieuwbouwplannen. In 2016 zijn 22 kazernes overgedragen aan VRG en zijn vijf huurcontracten opgesteld voor de kazernes die in eigendom blijven van de gemeenten. In 2017 zijn twee kazernes overgenomen en voor zeven kazernes zijn huurcontracten afgesloten. Voor een drietal kazernes is de transitie nog niet volledig afgerond. Dit betreft de kazernes in Groningen en Haren.

- Met de gemeente Groningen wordt er gesproken om de transitie conform bestuursbesluit met terugwerkende kracht af te ronden vanaf 1 januari 2016.

In 2017 zijn twee kazernes overgenomen en voor zeven kazernes zijn huurcontracten afgesloten.

Voor de kazernes in eigendom is het gewenste kwaliteitsniveau gesteld op niveau drie (redelijk) volgens NEN 2767. Om deze kwaliteit te waarborgen is voor de eigendomslocaties meerjarige onderhoudsplanningen opgesteld. Bij de huurlocaties wordt gestreefd om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Aangezien de kosten van groot onderhoud naar verwachting significant fluctueren over de jaren is er voor gekozen deze te egaliseren met behulp van een in 2017 gevormde voorziening groot onderhoud.

Het onderhoud van materieel vindt plaats conform een onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel, waaraan veelal een aanbestedingstraject gekoppeld is, is vertraagd. Hierdoor is er een onderschrijving op de kapitaallasten. De nodige inhaalslagen worden gemaakt.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut is bepaald dat investeringen in beginsel uit eigen middelen worden gefinancierd. Wanneer deze ontoereikend zijn, wordt hiervoor een lening

aangetrokken. De omvang en looptijd wordt afgestemd op de omvang en levensduur van het te financieren materiële vaste actief. De aflossingsbedragen vallen binnen de kaders voor de renterisiconorm en het kasgeldlimiet, uit de Wet Financiering Decentrale Overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en geen afgeleide financiële instrumenten ingezet. Eind 2017 staan er negen leningen in de boeken voor een totaalbedrag van 12,2 miljoen euro.

Liquiditeitspositie

Met de huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (hierna: BNG), is een krediet- en depotarrangement vastgelegd van 3,3 miljoen euro voor de kortlopende negatieve saldi in rekening-courant. In het eerste halfjaar zijn bij de Nederlandse Waterschapsbank twee kasgeldlening aangetrokken voor tijdelijke aanzuivering van benodigd werkkapitaal. Deze leningen met een omvang van 3 miljoen en 1 miljoen hebben een rentebate opgeleverd. Voor de aankoop van de kazernes zijn langlopende leningen aangetrokken.

Schatkistbankieren

De 'Wet verplicht schatkistbankieren' verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Hiervoor geldt een drempelbedrag € 340 duizend euro, dit is 0,75% van het begrotingstotaal. De naleving van de regeling is opgenomen in de toelichting op kortlopende vorderingen van de balans.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet geeft aan hoeveel geld voor de periode van maximaal één jaar geleend mag worden. Dit is 8,2% van het begrotingstotaal en komt neer op € 3,8 miljoen. De gemiddelde netto vlottende schuld heeft het kasgeldlimiet niet overschreden.

Kasgeldlimiet	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Gem. netto vlottende schuld	2.034	- 441	- 1.429	- 1.676
Kasgeldlimiet	3.767	3.767	3.767	3.767
Ruimte onder kasgeldlimiet	1.733	4.208	5.196	5.443

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De samenstelling van de leningenportefeuille is zo doende dat ook in de toekomst bij herfinanciering de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm	
Begrotingstotaal	45.936
Voorgeschreven percentage	20%
Risico norm	9.187
Rente herzieningen	0
Aflossingen	295
Rente risico	295
Renterisico norm	9.187
Rente risico	295
Ruimte onder de renterisico norm	8.892

3.5 Bedrijfsvoering

Binnen bedrijfsvoering en DPOO worden alle ondersteunende taken verricht waaronder financiën, personeelszaken, facilitaire zaken, informatiemanagement en inkoop.

De aandacht is vooral gericht geweest op:

- Overname/huur van kazernes, inclusief financiering en inrichten van een beheersorganisatie voor het beheer en onderhoud.
- De overgang van het personeel van de GHOR van de gemeente Groningen naar VRG, welke is afgerond.
- Het voorbereiden van de overgang van het personeel van de GKG van de verschillende Groninger gemeenten naar VRG.
- Aan het invullen van het in 2016 opgezette functiehuis en het formatieplan beroepsbrandweer, welke is afgerond.
- Het opzetten van contractmanagement en treasury.
- Het inspelen op de ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en ICT.

De overgang van het personeel van de GHOR van de gemeente Groningen naar VRG...

3.6 Verbonden partijen

- Stichting beheer Openbare Voorzieningen Meldkamer Noord-Nederland (hierna: stichting MkNN): In 2015 heeft VRG via de ‘samenwerkingsovereenkomst MkNN’ een belang in de stichting MkNN gevestigd te Drachten. De Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, beheer en verhuren van een registergoed ten behoeve van de MkNN en is hiermee in 2011 gestart. De stichting MkNN is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen. Het eigen vermogen einde boekjaar 2017 en het resultaat over het boekjaar 2017 zijn derhalve nihil. De kosten gemoeid met de MkNN bedragen net als de afgelopen jaren 1,3 miljoen euro.
- Stichting Brandweeropleidingen Noord (hierna BON): De bestuurlijke deelname, samen met VRF en VRD, in de Stichting BON benadert de definitie van een verbonden partij. Er is volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting BON. De stichting BON is aandeelhouder in de BON BV. De BON B.V. heeft een 100% deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

3.7 Grondbeleid

VRG is eigenaar van 24 kazernes en 23 percelen grond, op één perceel is een erfdienstbaarheid constructie met één gemeente van toepassing. VRG heeft in 2017 twee percelen inclusief kazernes overgenomen van gemeenten, conform bestuursbesluit februari 2016. Eén perceel is gekocht ten behoeve van nieuwbouw van een kazerne in Uithuizen. Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik. Er is geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan waarvoor VRG is ingezet.

3.8 Kengetallen

Doel van de kengetalen is om de inhoudelijke verbinding met het bestuur en politiek te verstevigen.

Operationele indicatoren	2016	2017
GRIP incidenten	9	10
Reddingen bij brand	13	5
Doden bij brand	1	3
Opkomsttijd na alarmering	9:43	9:35
Kazernes	39	39
Inkomende telefoontjes MkNN	34.003	34.170
Uitgaande telefoontjes MkNN	25.544	26.292
Alarmeringen	4.202	4.011
Inzetten	3.505	3.333
• Brand	2.198	2.012
• Hulpverlening	782	781
• Waterongevallen	196	186
• Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen	297	334
• Overige	32	20
Vrijwilligers	727	738
BRZO controles 3noord	47	51
Toezicht controles gebouwen	1.695	1.004
Toezicht hercontroles gebouwen	1.090	1.200

Overzicht GRIP incidenten

Datum	Incident	Fase
16-1	Ze​er grote brand opslagloods	GRIP 1
2-2	Ze​er grote brand opslagloods	GRIP 1
15-2	Middelbrand autosloperij	GRIP 1
19-4	Middelbrand na explosie	GRIP 2
21-4	Middelbrand (asbest)	GRIP 1
7-5	Ze​er grote brand na explosie	GRIP 1
10-6	Ze​er grote brand	GRIP 1
15-6	Gaslekkage met ontruiming	GRIP 1
27-8	Ze​er grote brand	GRIP 2
31-12	Gaslekkage met ontruiming	GRIP 1

Ze​er grote brand Holland Casino 27 augustus

Zondagochtend 27 augustus om 7.00 uur ontstond brand bij het Holland Casino. De brandweer wordt gealarmeerd via een automatische brandmelding en is om 7.06 uur aanwezig. Er hangt zoveel rook dat de binnenverkenning wordt gestaakt en de brand verder vanaf de buitenkant moet worden bestreden. Al snel blijkt dat het pand niet gered kan worden, waarna voornamelijk wordt ingezet op het voorkomen van het overslaan van de brand. Er wordt opgeschaald naar zeer grote brand en er wordt GRIP 1 afgegeven. Vanwege de enorme rookontwikkeling wordt er een NL-Alert verstuurd. Niet veel later wordt ook opgeschaald naar GRIP 2. Om 14.16 uur wordt het sein brand meester gegeven. Tijdens de brand zijn tientallen woningen in de omgeving van het casino en het tegenoverliggende hotel ontruimd. De impact is groot voor alle gedupeerden.

Het incident is vanuit meerdere gremia geëvalueerd, terugkijkend kan gesteld worden dat de bestrijding van de brand effectief was. Het vuur is niet overgeslagen en er zijn geen slachtoffers gevallen zijn. Bewoners en hotelgasten zijn opgevangen en via meerdere kanalen geïnformeerd.

Jaarrekening

4 Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2016	Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa	23.361	22.972	Algemene reserve	2.754	2.065
			Bestemmingsreserve	2.011	2.140
			Resultaat voor bestemming	2.290	1.423
			Voorzieningen	1.820	1.643
			Vaste schulden	12.205	10.400
Totaal vaste activa	23.361	22.972	Totaal vaste passiva	21.080	17.671
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen < 1 jaar	2.938	1.474	Schulden < 1 jaar	5.239	6.793
Liquide middelen	20	18			
Totaal vlottende activa	2.958	1.492	Totaal vlottende passiva	5.239	6.793
Totaal activa	26.319	24.464	Totaal passiva	26.319	24.464

4.1 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa (zie bijlage V 'Vaste activa' voor een nadere specificatie).

Activa	Boekwaarde 31-12-2016	Onderhanden 31-12-2016	Investerings 2017	Onderhanden investerings 31-12-2017	Boekwaarde Desinv. 2017	Afschrijvingen 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden	1.225	-	83	3	-	-	1.311
Bedrijfsgebouwen	6.901	-	441	17	-	-332	7.026
Vervoermiddelen	9.517	-919	1.508	1.050	-	-1.409	9.748
Machines en installaties	2.871	-23	553	-	-33	-593	2.775
Overige materiële vaste activa	2.459	-14	588	-	-89	-442	2.501
Totaal	22.972	-956	3.173	1.070	-122	-2.776	23.361

De boekwaarde van de materiële vaste activa is toegenomen door de overname van kazernes en doordat de eerste nieuwe tankautospuiten in gebruik zijn genomen. De onderhanden investeringen bestaan uit het casco van tankautospuiten en het bouwperceel voor de nieuwe te bouwen kazerne in Uithuizen. De onderhanden investeringen ultimo 2016 zijn afgerond.

- Los van de investeringen in kazernes is de boekwaarde van de activa marginaal toegenomen. De effecten van de in gang gezette herinvesteringscyclus worden in de periode 2018-2022 zichtbaar.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2017	31-12-2016
Rijksschatkist	1.351	-
Vorderingen op openbare lichamen	1.394	1.436
Overige vorderingen	192	38
Totaal	2.937	1.474

Vorderingen op openbare lichamen

- De begrotingsactualisatie van 767 duizend euro is niet bij de gemeenten in rekening gebracht, maar als vordering opgenomen.

- De laatste termijn van een aantal subsidies in verband met omgevingsveiligheid en de bijdrage voor het aardbevingsdossier.
- Vordering op de Groninger gemeenten inzake de compensabele btw van de GKG. Gelet op het karakter en de kredietwaardigheid van de debiteuren wordt voor deze vorderingen geen voorziening getroffen.

Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
Bank en giro saldi	15	13
Kas	5	5
Totaal	20	18

Dit betreft de saldi van de bankrekeningen bij de BNG en Triodos bank en het kassaldo. Ieder cluster van VRG heeft een eigen kas en bankrekening.

- Met de BNG is een overeenkomst schatkist-bankieren gesloten, het banksaldo boven de 340 duizend euro wordt automatisch door de BNG afgeroomd.

Vaste passiva

Algemene reserve	31-12-2016	Res. bestemming 2016	1-1-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2017
VRG	2.065	689	2.754	-	-	2.754
Totaal	2.065	689	2.754	-	-	2.754

De bestemming van het resultaat 2016 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2016.

Bestemmingsreserve	31-12-2016	Res. bestemming 2016	1-1-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2017
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	-	2.011
BTW GKG	129	-129	-	-	-	-
Aanvullende demping herijking	-	200	200	-	-200	-
Huisvesting	-	663	663	-	-663	-
Totaal	2.140	734	2.874	-	-863	2.011

De bestemming van het resultaat 2016 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2016.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2017
Personeel gerelateerd	1.030	624	-249	-142	1.263
BTW herziening kazernes	599	-	-13	-391	196
Afbouwregeling vrijwilligers	13	-	-	-13	-
Groot onderhoud kazernes	-	360	-	-	360
Totaal	1.642	984	-262	-546	1.820

Personeel gerelateerd

- Een oud-medewerker van VRG heeft gezondheidsschade opgelopen tijdens het uitoefenen van zijn beroep. De verzekeraar stelt dat de hieruit voortvloeiende uitkering niet onder de dekking van de verzekering valt. Vanuit goed werkgeverschap heeft VRG besloten dat ongeacht de discussie met de verzekeraar er een uitkering gedaan wordt.
- VRG is eigenrisicodragers WW, WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komen voor eigen rekening. Voor de oud-medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. De vrijval heeft betrek-

- king op één oud-medewerker die in 2017 een nieuwe baan heeft gevonden.
- In 2017 is er een voorziening gevormd voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65-jarige leeftijd op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. De verhoging van de AOW leeftijd bezorgt hen een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken.

Btw herziening kazernes

VRG vergoedt aan gemeenten de btw-kosten van de gebouwde/verbouwde kazernes in de periode 2004-2014. Gemeenten moeten een deel van de met betrekking tot deze bouwactiviteiten gecompenseerde btw terugbetalen. Gesprekken met de belastingdienst hebben in 2017 voor zes kazernes tot een beschikking geleid. De daadwerkelijk opgelegde beschikking is gelijk aan de in 2014 gevormde voorziening. De voorziening betreft twee kazernes waarvoor nog geen beschikking ontvangen is.

Afbouwregeling vrijwilligers

In 2014 is de regeling vrijwilligers vastgesteld waarin de vergoedingen voor de verschillende activiteiten zijn opgenomen. Hiermee zijn de regelingen van de gemeentelijke brandweerkorpsen vervallen. Via het sociaal statuut worden vrijwilligers in de periode 2014-2017 gecompenseerd voor een inkomstendaling. De voorziening ultimo 2017 is nihil. De aanwending heeft betrekking op de vergoeding over 2017.

Groot onderhoud kazernes

Eind 2017 is voor alle kazernes, met uitzondering van de kazernes in de gemeente Groningen en Haren, een koopdanwel huurovereenkomst getekend. VRG is zelfstandig bevoegd om het onderhoud uit te laten voeren. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is de voorziening gevormd. Dit om de schommelingen die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren zullen gaan vertonen in de exploitatie af te vlakken.

Vaste schulden (zie bijlage VI 'Geldleningen' voor meer informatie)

	Hoofdsom	31-12-2016	Opgenomen	Afgeïst	31-12-2017
BNG I	2.500	2.500	-	-	2.500
BNG II	1.100	1.100	-	31	1.069
BNG III	2.000	2.000	-	80	1.920
BNG IV	1.200	1.200	-	30	1.170
BNG V	1.200	1.200	-	120	1.080
BNG VI	1.000	1.000	-	33	967
BNG VII	1.100		1.100	-	1.100
BNG VIII	1.000		1.000	-	1.000
WSB I	1.400	1.400		-	1.400
Totaal	12.500	10.400	2.100	294	12.206

De lening BNG I is afgesloten in 2014 en is gebruikt als werkkapitaal voor de opstartende organisatie en voor de financiering van een deel van de overgenomen vaste activa van de gemeenten.

De overige leningen zijn afgesloten in 2016 en 2017 en zijn gebruikt voor de financiering van kazernes.

Vlottende passiva

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2017	31-12-2016
Overige schulden	5.061	5.855
Vooruitontvangen bedragen	174	118
Bank- en giro saldi	4	820
Totaal	5.239	6.793

Overige schulden

- Personeelskosten (3,5 miljoen euro)
Dit betreft nog af te dragen loonheffing, pensioenlasten voor december en de nog te betalen vergoedingen aan de vrijwilligers over het vierde kwartaal. Tot slot betreft deze de aan de gemeenten nog te vergoeden loon- en piketkosten van het GKG personeel.
- Huisvesting (900 duizend euro)
Aan verschillende gemeente zijn nog bedragen te vergoeden in het kader van huisvesting. Er is een bedrag te vergoeden van ruim 300 duizend euro aan btw herziening. Voor dit volledige bedrag is in 2014 een voorziening getroffen.
- Overig (700 duizend euro)
Verplichtingen die betrekking hebben op 2017 waarvan de factuur in 2018 ontvangen is.

Vooruitontvangen bedragen

- In 2016 is van twee gemeenten een bedrag aan frictiekosten voor meerdere jaren vooruit ontvangen voor twee medewerkers die in dienst zijn getreden bij VRG. De ontvangen vergoeding geldt ter compensatie voor de door VRG hoger te betalen salarislsten ten opzichte van het formatieplan.
- In 2017 is er van de verzekeringsmaatschappij een uitkering ontvangen inzake een nog lopend dossier. Hiervoor zijn nog geen kosten gemaakt zijn.
- Voor het project 'Omgevingsveiligheid' is een voorschot ontvangen van de subsidie. De werkzaamheden hiervan worden in 2018 verricht.

Bank- en giro saldi

Één BNG-bankrekening vertoont een creditsaldo.

5 Toelichting baten en lasten

	Realisatie 2016	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	37.011	37.623	38.191	38.190	-1
Rijksbijdrage BDuR	6.955	7.060	7.060	7.166	106
Overige baten	1.358	685	685	1.656	971
Totale baten	45.324	45.368	45.936	47.012	1.076
Lasten	44.788	45.368	46.799	45.585	1.214
Totale lasten	44.788	45.368	46.799	45.585	1.214
Resultaat voor reserve mutaties	536	-	-863	1.427	2.290
Reserve mutaties	887	-	863	863	-
Resultaat na reserve mutaties	1.423	-	-	2.290	2.290

Het resultaat van VRG bedraagt 2.290 duizend euro positief. Deze is als volgt verdeeld over de programma's:

	Resultaat voor reserve mutaties	Reserve mutaties	Resultaat na reserve mutaties
Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie	969	200	1.169
Brandweezorg huisvesting	414	663	1.077
Subtotaal brandweezorg incl. meldkamerfunctie	1.383	863	2.246
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	-77	-	-77
Gemeentelijke Kolom Groningen	69	-	69
GHOR	53	-	53
Totaal VRG	1.427	863	2.290

Per programma wordt in de toelichting op het resultaat aangegeven of deze een structureel of incidenteel karakter heeft.

5.1 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

	Realisatie 2016	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	32.082	32.082	32.619	32.617	-2
Gemeentelijke bijdrage huisvesting	3.081	3.695	3.695	3.695	0
Rijksbijdrage BDuR	5.307	5.330	5.330	5.436	106
Overige baten	1.064	485	485	1.370	885
Totale baten	41.534	41.592	42.129	43.118	989
Lasten	38.829	37.897	38.670	38.454	216
Lasten huisvesting	2.457	3.695	4.322	3.281	1.041
Totale lasten	41.286	41.592	42.992	41.735	1.257
Resultaat voor reserve mutaties	249	-	-863	1.383	2.246
Reserve mutaties	577	-	863	863	-
Resultaat na reserve mutaties	826	-	-	2.246	2.246

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Rijksbijdrage BDuR	Voordeel	Incidenteel	106
Detacheringsopbrengsten	Voordeel	Incidenteel	470
Subs. Impuls omgevingsveiligheid	Voordeel	Incidenteel	382
Overig	Voordeel	Incidenteel	31
Totaal	Voordeel		989

Rijksbijdrage BDuR (voordeel 106 duizend euro)

Na het vaststellen van de begroting is de rijksbijdrage BDuR verhoogd met 28 duizend euro. Eind december is er nog een loon- en prijscompensatie toegekend van 78 duizend euro.

Detacheringsopbrengsten (voordeel 470 duizend euro)

In de begroting zijn geen detacheringsopbrengsten opgenomen. VRG heeft acht medewerkers (een gedeelte van het) jaar gedetacheerd. Eén medewerker is in dienst getreden bij de organisatie waar hij gedetacheerd was. Eind 2017 zijn een drietal contracten beëindigd. Voor een viertal loopt het detacheringcontract in 2018 door. Tegenover deze opbrengsten staan veelal salariskosten of inhuurkosten voor personeel. Het betreft geen detachering van boven formatief personeel.

Subsidie Impuls omgevingsveiligheid (voordeel 382 duizend euro)

Bij het opstellen van de begroting was geen zicht op continuering door het ministerie van de subsidie Impuls omgevingsveiligheid. De hiervoor geleverde werkzaamheden hebben 382 duizend euro subsidie opgeleverd. Hiermee is een groter beroep op de subsidie gedaan dan in 2016.

Overig (voordeel 31 duizend euro)

Diverse niet nader te specificeren opbrengsten zijn hoger uitgevallen. Een aantal hiervan waren bij het opstellen van de begroting in zijn geheel niet voorzien.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Voorziening AOW-hiaat	Nadeel	Incidenteel	436
Huisvesting	Voordeel	Incidenteel	1.041
Opleidingen	Voordeel	Incidenteel	209
Personeel	Voordeel	Incidenteel	412
Overig	Voordeel	Incidenteel	31
Totaal	Voordeel		1.257

Voorziening AOW-hiaat (nadeel 436 duizend euro)

Voor oud-medewerkers die met FLO zijn gegaan levert de in 2017 doorgevoerde verhoging van de AOW-leeftijd een financieel nadeel op. Aangezien zij niet meer in staat zijn hier zelf een keuze in te maken door later met FLO

te gaan, wordt dit hiaat door VRG gecompenseerd. In het jaar dat de oud-medewerker 65 wordt variërend per persoon tussen de 6 en 24 maanden aan nadeel gecompenseerd. Voor deze totale toekomstige verplichting is een voorziening gevormd.

Huisvesting (voordeel 1.041 duizend euro)

In 2016 is een transitie gestart om de brandweerkazernes te huren danwel over te nemen van de gemeenten. De kazernes worden gekocht tegen de boekwaarde per januari 2016. De gemeenten hebben voor de totale huisvesting in 2017 een bijdrage toegekend van 3.695 duizend euro. De eigendomsoverdracht is eind 2017 alleen voor de kazernes van de gemeente Groningen en Haren nog niet formeel afgerond. Voor deze kazernes zijn wel de exploitatielasten verrekend, maar niet de afschrijvingslasten. Daarom wordt voor de nog te boeken afschrijvingslasten van 2016 en 2017 voor deze kazernes een bestemmingsreserve gevormd voor een bedrag van 803 duizend euro.

- De overige huisvestingskosten vallen lager uit. Aangezien de kosten van groot onderhoud significant fluctueren over de jaren is in 2017 tevens een egalisatie voorziening groot onderhoud gevormd.

Opleidingen (voordeel 209 duizend euro)

Aan opleidingskosten repressief personeel is minder uitgegeven dan waar in de begroting rekening mee gehouden was. Dit heeft te maken met een lager aantal manschappen en bevelvoerders die zijn aangemeld voor opleidingen.

Personeel (voordeel 412 duizend euro)

Hierin zijn zowel de salariskosten van personeel op de loonlijst van VRG alsook de inhuur van personeel opgenomen. Voor meer dan 300 duizend euro worden er bewust vacatures aangehouden in het kader van de discussie omtrent de strategische koers. De vacature van clustercommandant die als bestuurlijke bezuiniging is aangemerkt in 2018, is in geheel 2017 niet ingevuld. Het later ingaan van het CAO-akkoord levert ook een voordeel op. Hiertegenover staat dat voor de inhuur van personeel meer kosten zijn gemaakt dan begroot. Dit heeft ook te maken met het niet structureel invullen van vacatures.

Overig (voordeel 31 duizend euro)

Diverse niet nader te specificeren kosten zijn lager uitgevallen.

Reserve mutaties

Deze zijn verwerkt conform genomen bestuursbesluit bij de vaststelling van de jaarstukken 2016 en waren opgenomen in de begroting waardoor dit geen financieel resultaat tot gevolg heeft.

- 200 duizend euro voor aanvullende demping herijking.
- 663 duizend euro inzake huisvesting.

5.2 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

	Realisatie 2016	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	429	429	436	436	-
Rijksbijdrage BDuR	468	469	469	469	-
Overige baten	284	200	200	287	87
Totale baten	1.181	1.098	1.105	1.192	87
Lasten	1.180	1.098	1.105	1.270	-165
Totale lasten	1.180	1.098	1.105	1.270	-165
Resultaat voor reserve mutaties	1	-	-	-77	-77
Reserve mutaties	-	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	1	-	-	-77	-77

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Bijdrage aardbevingsdeskundigheid	Voordeel	Incidenteel	87
Totaal	Voordeel		87

Kosten aardbevingsdeskundigheid (voordeel 87 duizend euro)

In de begroting 2017 is een bedrag van 200 duizend euro opgenomen voor werkzaamheden rondom het opbouwen van aardbevingsdeskundigheid en het voldoende equiperen van hulpverleners en de crisisorganisatie. In 2017 is een bedrag van 287 duizend gecompenseerd door het Ministerie van Economische Zaken. De toegezegde bijdrage liep in eerste instantie tot juli 2017 maar gedurende 2017 heeft de NCG de toezegging voor personele bezetting van 2 fte uitgebreid tot juli 2020. Onderdeel van deze aanvullende compensatie is een bijdrage voor de ontwikkeling van de opleiding constructieve veiligheid.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Kosten aardbevingsdeskundigheid	Nadeel	Incidenteel	87
Materiele kosten aardbevingsdesk.	Nadeel	Incidenteel	78
Totaal	Nadeel		165

Kosten aardbevingsdeskundigheid (nadeel 87 duizend euro)

De lasten zijn eveneens hoger door het voortzetten van programma onderdeel aardbevingen als gevolg van de verlengde toezegging door NCG.

Materiele kosten aardbevingsdeskundigheid (nadeel 78 duizend euro)

Er zijn kosten gemaakt voor het ontwikkelen van het lesprogramma aardbeving. Zowel ICT- en licentiekosten als juridische kosten. Deze maakten geen onderdeel uit van de compensatiebijdrage.

5.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

	Realisatie 2016	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2017	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	820	820	834	834	-
BDuR	-	80	80	80	-
Overige baten	11	-	-	-	-
Totale baten	831	900	914	914	-
Lasten	846	900	914	845	69
Totale lasten	846	900	914	845	69
Resultaat voor reserve mutaties	-15	-	-	69	69
Reserve mutaties	100	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	85	-	-	69	69

Personeel (voordeel 59 duizend euro)

In 2017 is er sprake geweest van diverse vacatures waar tijdelijk geen invulling aan gegeven is. De medewerkers die in loondienst bij VRG zijn gekomen waren eerder in dienst bij een Groninger gemeente.

Elektronische leeromgeving (voordeel 10 duizend euro)

Er was verwacht dat in 2017 een invulling gegeven zou worden aan de elektronische leeromgeving. Dit traject heeft door externe factoren vertraging opgelopen, waardoor hier geen volledige invulling aan gegeven is.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Personeel	Voordeel	Incidenteel	59
Elektronische leeromgeving	Voordeel	Incidenteel	10
Totaal	Voordeel		69

5.4 GHOR

	Realisatie 2016	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2017	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	598	597	607	607	-
Rijksbijdrage BDuR	1.180	1.181	1.181	1.181	-
Overige baten	-	-	-	-	-
Totale baten	1.778	1.778	1.788	1.788	-
Lasten	1.476	1.778	1.788	1.735	53
Totale lasten	1.476	1.778	1.788	1.735	53
Resultaat voor reserve mutaties	302	-	-	53	53
Reserve mutaties	210	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	512	-	-	53	53

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Materiële kosten	Voordeel	Structureel	53
Totaal	Voordeel		53

Materiële kosten (voordeel 53 duizend euro)

Er zijn geen kosten voor grote calamiteiten of grote oefeningen geweest en er is relatief weinig geïnvesteerd in opleiding van crisisfunctionarissen.

6 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de BBV-voorschriften. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

Waardering

- De vaste activa van VRG heeft een economisch nut en is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De activa wordt lineair afgeschreven vanaf het jaar na ingebruikname waarbij geen rekening wordt gehouden met een restwaarde.
- De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de financiële verordening.
- De vaste activa van de GHOR is opgenomen in de jaarstukken van de gemeente Groningen.
- De vlottende activa (kortlopende vorderingen, liquide middelen en de overlopende activa) wordt opgenomen tegen de nominale waarde.
- Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en bestemmingsreserves en het resultaat voor bestemming van het lopende jaar. De algemene reserve heeft geen bestuurlijk vastgelegde bestemming en dient als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers of andere niet te kwantificeren risico's. Aan een bestemmingsreserve is door het algemeen bestuur een specifiek doel gekoppeld.
- Vaste en vlottende passiva, waaronder de voorzieningen, worden opgenomen tegen de nominale waarde. Definitie van een voorziening is een schatting van voorzienbare lasten waarvan het ontstaan in het verleden ligt. De exacte omvang hiervan is onzeker evenals het tijdstip van optreden.

Resultaatbepaling

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden opgenomen voor het bedrag waarvoor zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar worden opgenomen indien zij bekend zijn voor het opstellen van de jaarrekening.

7 Bestemming resultaat

Het dagelijks bestuur doet de volgende resultaatsbestemmingsvoorstellen:

Het resultaat van het programma

- Brandweezorg incl. meldkamerfunctie van 2.246 duizend euro:
- 803 duizend euro toe te voegen aan de bestemmingsreserve huisvesting voor de dekking van de afschrijvingslasten voor de eind 2017 nog niet overgenomen kazernes van de gemeente Groningen. De verwachting is dat deze in 2018 conform bestuursbesluit tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 worden overgenomen.
- Voor 600 duizend euro een bestemmingsreserve reorganisatie te vormen voor de in 2017 in gang gezette reorganisatie. Ter dekking van de personele frictiekosten of hiermee gepaard gaande inkomstengaranties.
- Rampenbestrijding en Crisisbeheersing van 77 duizend euro te onttrekken aan de algemene reserve.
- Gemeentelijke Kolom Groningen van 69 duizend euro toe te voegen aan een bestemmingsreserve versterken GKG 2018.
- GHOR van 53 duizend euro toe te voegen aan de algemene reserve.

Na vorming van deze twee bestemmingsreserves resteert voor het programma Brandweer incl. meldkamerfunctie een positief resultaat van 843 duizend euro. Het voorstel hiervoor is:

- Voor 767 duizend euro een bestemmingsreserve begrotingsactualisatie 2017 te vormen.
- Het resterende resultaat van 76 duizend euro toe te voegen aan de algemene reserve.

Hiermee wordt de bestuurlijk op 7 april 2017 goedgekeurde uitzetting van 767 duizend euro, mee te nemen in één definitieve afrekening na vaststelling van de jaarrekening 2017, niet geëffectueerd. De uitzetting is in de jaarrekening 2017 verwerkt, maar wordt niet bij de gemeenten in rekening gebracht.

Programma	Resultaat	V/N	Resultaat bestemming
Brandweezorg incl. meldkamerfunctie	803	V	Bestemmingsreserve huisvesting
	600	V	Bestemmingsreserve reorganisatie
	767	V	Bestemmingsreserve begrotingsactualisatie 2017
	76	V	Algemene reserve VRG
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	77	N	Algemene reserve VRG
Gemeentelijke Kolom Groningen	69	V	Bestemmingsreserve versterken GKG 2018
GHOR	53	V	Algemene reserve VRG
Totaal	2.290	V	

Bijlagen

I Gemeentelijke bijdrage

De bijdrage van de deelnemende gemeenten is in 2017 tot stand gekomen door een viertal bestuursbesluiten. Door deze chronologisch te behandelen wordt inzicht gegeven in de bijdrage van iedere gemeente in 2017.

Gemeente	Brandweerincl. meldkamer	Rampenbestrij- ding en Crisis beheersing	Gemeentelijke kolom Groningen	GHOR	Totaal begroting 2017
Appingedam	574.568	8.781	16.792	12.242	612.383
Bedum	461.031	7.674	14.674	10.698	494.077
Bellingwedde	586.721	6.690	12.794	9.327	615.533
De Marne	853.976	7.433	14.214	10.363	885.985
Delfzijl	1.569.324	18.620	35.607	25.960	1.649.511
Eemsumond	1.236.186	11.588	22.159	16.155	1.286.087
Groningen	14.670.743	147.020	281.139	204.967	15.303.869
Groote gast	607.384	8.911	17.040	12.423	645.759
Haren	916.334	14.051	26.870	19.590	976.845
Hoogezand-Sappemeer	1.628.399	25.223	48.232	35.164	1.737.018
Leek	901.108	14.300	27.344	19.936	962.688
Loppersum	619.794	7.403	14.157	10.322	651.676
Marum	523.573	7.567	14.470	10.550	556.161
Menterwolde	731.955	8.934	17.084	12.455	770.428
Oldambt	2.324.195	28.184	53.895	39.293	2.445.567
Pekela	587.805	9.309	17.801	12.978	627.894
Slochteren	1.043.625	11.448	21.892	15.960	1.092.925
Stadskanaal	1.571.216	24.007	45.908	33.470	1.674.601
Ten Boer	356.554	5.476	10.471	7.634	380.135
Veendam	1.284.537	20.250	38.723	28.231	1.371.741
Vlagtwedde	947.631	11.835	22.632	16.500	998.598
Winsum	741.141	10.082	19.279	14.055	784.556
Zuidhorn	1.039.459	13.742	26.279	19.159	1.098.638
Totaal	35.777.257	428.528	819.456	597.433	37.622.674

15 april 2016: Beleidsbegroting 2017

In de tabel op pagina 55 is in de beleidsbegroting 2017 vastgesteld door het bestuur, deze is gebaseerd op de over-eengekomen verdeelsleutels bij de regionalisering in 2014:

- De gemeentelijke bijdrage voor de programma's Rampenbestrijding en Crisisbeheersing, GKG en GHOR wordt gebaseerd op het inwoneraantal van de gemeente.
- De gemeentelijk bijdrage van 2017 voor Brandweer-zorg inclusief meldkamer is voor 80% gebaseerd op het cluster OOV in het gemeentefonds en voor 20% op historische kosten van vóór de regionalisering.

Gemeente	Totaal Begroting 2017	Effect herijking	Aanv. demping herijking	In rekening gebracht	Aanvul- lende indexatie	Schoon werken	Aanp. % OOV	Totaal
Appingedam	612.383	-7.748	-	604.635	10.743	1.746	4.233	621.357
Bedum	494.077	-2.224	-	491.853	8.667	1.404	6.277	508.201
Bellingwedde	615.533	29.440	-12.780	632.193	10.798	1.767	-916	643.842
De Marne	885.985	41.879	-18.180	909.684	15.542	2.563	-21.583	906.206
Delfzijl	1.649.511	19.084	-8.284	1.660.311	28.937	4.690	-30.811	1.663.127
Eemsmond	1.286.087	12.527	-5.439	1.293.175	22.561	3.739	-28.605	1.290.870
Groningen	15.303.869	428.145	-	14.875.724	268.470	44.323	-29.126	15.159.391
Grootegast	645.759	37.077	-16.096	666.740	11.328	1.835	4.558	684.461
Haren	976.845	-1.257	-	975.588	17.136	2.782	6.012	1.001.518
Hoogezand-Sappemeer	1.737.018	-11.959	-	1.725.059	30.472	4.917	6.888	1.767.336
Leek	962.688	5.480	-2.379	965.789	16.888	2.731	5.506	990.914
Loppersum	651.676	20.865	-9.058	663.483	11.432	1.841	10.351	687.108
Marum	556.161	8.920	-3.872	561.209	9.757	1.586	1.522	574.074
Menterwolde	770.428	47.767	-20.736	797.459	13.515	2.231	25.788	838.993
Oldambt	2.445.567	49.577	-21.522	2.473.622	42.902	6.884	-10.790	2.512.618
Pekela	627.894	-17	-	627.877	11.015	1.744	4.426	645.062
Slochteren	1.092.925	59.047	-25.633	1.126.339	19.173	3.103	-1.844	1.146.771
Stadskanaal	1.674.601	24.228	-10.518	1.688.311	29.377	4.681	9.463	1.731.832
Ten Boer	380.135	1.430	-621	380.944	6.669	1.083	4.876	393.572
Veendam	1.371.741	-9.359	-	1.362.382	24.064	3.879	9.075	1.399.400
Vlagtwedde	998.598	36.434	-15.816	1.019.216	17.518	2.848	12.515	1.052.097
Winsum	784.556	25.814	-11.206	799.164	13.763	2.200	4.600	819.727
Zuidhorn	1.098.638	41.140	-17.860	1.121.918	19.273	3.143	7.583	1.151.917
Totaal	37.622.674	-	-200.000	37.422.674	660.000	107.720	-0	38.190.393

7 april 2017: Jaarstukken VRG 2016

In de resultaatbestemming van de jaarstukken VRG 2016 is het effect van het groot onderhoud gemeentefonds cluster OOV (kolom effect herijking) opgenomen. Vanuit de resultaatbestemming 2016 is 200 duizend euro aanvullende demping herijking vastgesteld ter compensatie van de negatieve effecten hiervan voor een aantal gemeenten. Deze compensatie is in juli 2017 geëffectueerd.

7 april 2017: Begrotingsactualisatie 2017

Er is een uitzetting van de gemeentelijke bijdrage van 767 duizend euro (kolommen aanvullende indexaties en het project 'schoon werken') toegekend. Deze gewijzigde gemeentelijke bijdrage zal in één definitieve afrekening worden gedaan na vaststelling van de jaarrekening over 2017.

- Het definitieve fictieve aandeel in het gemeentefonds voor het cluster OOV van de Groninger gemeenten is vastgesteld conform artikel 24 VGR voor het jaar 2017. Dit heeft effect op de onderlinge verhouding in de bijdrage van gemeenten (kolom aanp % OOV), maar niet op de totale gemeentelijke bijdrage.

6 april 2018: Jaarstukken VRG 2017

Vormen van een bestemmingsreserve begrotingsactualisatie 2017 voor 767 duizend euro welke in 2018 wordt geëffectueerd. Hiermee wordt de vastgestelde uitzetting in de vastgestelde begrotingsactualisatie 2017 niet bij de gemeenten in rekening gebracht.

- De gevolgen van de aanpassing van het % OOV op de definitief vastgestelde verdeelsleutel voor 2017 wordt door VRG verrekend met de gemeenten na definitieve vaststelling van de jaarstukken 2017.

II Rijksbijdrage BDuR en SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2018

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator
J&V	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 7.166.223	Het bedrag betreft de uitkering 2017 ad € 7.087.456 beschikking 2022811 en de loonbijstelling 2017, ad € 78.676 beschikking 2097095

III Reserves en voorzieningen

	31-12-2016	Res. bestemming 2016	1-1-2017	Mutatie 2017	31-12-2017	Res. bestemming 2017	1-1-2018	Beschikbare weerstandscap.
Algemene reserve								
VRG	2.065	689	2.754	-	2.754	51	2.805	2.805
Bestemmingsreserve								
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-	2.011	-
BTW GKG	129	-129	-	-	-	-	-	-
Aanvullende demping herijking	-	200	200	-200	-	-	-	-
Huisvesting	-	663	663	-663	-	803	803	-
Reorganisatie	-	-	-	-	-	600	600	-
Begrotingsactualisatie 2017	-	-	-	-	-	767	767	-
Versterken GKG 2018	-	-	-	-	-	69	69	-
Totaal	4.205	1.423	5.628	-863	4.765	2.290	7.055	2.805

	31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2017
Voorzieningen					
Personeel gerelateerd	1.030	447	-249	-142	1.086
BTW herziening kazernes	599	-	-13	-391	196
Afbouwregeling vrijwilligers	14	-	-	-14	-
Groot onderhoud kazernes	-	360	-	-	360
Totaal	1.643	807	-262	-546	1.642

IV Risico's

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2017 geïnventariseerd en geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

Structureel	Gezond en veilig werken
Omschrijving	Brandweerpersoneel lijkt een verhoogde kans op (sommige vormen van) kanker te hebben door opname van kankerverwekkende stoffen in rook en roet via de huid, door inhalatie of via de mond. Opname van de stoffen via de huid gaat het snelst bij een hoge temperatuur, waardoor we moeten zorgen dat de lichaamstemperatuur in onze uitrukkleding zo laag/gezond mogelijk blijft. Het IFV doet onderzoek, maar ook het UMCG heeft in samenwerking met de universiteit van Groningen, de gemeente en de provincie een onderzoek uitgevoerd onder enkele collega's. Doel is om inzicht te krijgen in het verloop van lichaamstemperatuur tijdens het werk om uitdroging en oververhitting te voorkomen. De resultaten zijn nog niet bekend maar zullen wellicht gevolgen hebben voor logistiek, werkprocessen, gedrag en investeringen.
Risico	150 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

Structureel en incidenteel	Overdracht MkNN naar LMO, incl. verlies OMS vergoeding
Omschrijving	De MkNN wordt in de komende jaren overgedragen naar de LMO. Dit heeft naar verwachting structurele gevolgen voor onze beleidsbegroting omdat we een vrij inzetbare BTW vergoeding van het Rijk binnen de BDuR ten bedrage van 400 duizend euro kwijtraken die we nu niet uitgeven aan meldkameractiviteiten. In onze beleidsbegroting wordt deze post al sinds 2011 incidenteel ingezet. Wel is het zo dat het ministerie van J&V in de afgelopen weken als tussenstap een voorstel heeft gedaan om een lagere uitname via BDuR te laten verlopen in ruil voor overheveling van specifieke taken naar de nationale politie. Maar ook hieraan zijn financiële consequenties verbonden, waarvan het besluitproces op dit moment loopt. Daarnaast raken we de brandweervergoeding binnen het OMS contract op termijn kwijt. Deze vergoedingen tellen jaarlijks op tot ruim 200 duizend euro. Naast een structurele component kan de overdracht ook leiden tot incidentele kosten: • De veiligheidsregio's blijven verantwoordelijk voor personeel dat niet meegaat naar de nieuwe organisatie. • Boete als we ons OMS contract eerder dan 2021 opzeggen. • Ontwikkel- en tot op het koppelvlak kosten nieuw meldkamer systeem • Hogere kostenbijdrage ICT naar landelijke norm.
Risico	600 duizend euro structureel voor verlies OMS vergoeding en verlies btw voordeel
Kans	Hoog
Actie	In de loop van 2018 - 2020 komt een voorstel tot dekking hiervan.

Structureel en incidenteel	Informatievoorziening incl. privacywetgeving
Omschrijving	Het risico dat de IT-infrastructuur en onderliggende processen en systemen onvoldoende aansluiten bij de wensen en eisen van de stakeholders (medewerkers, gemeenten, ketenpartners) en bij calamiteiten. Een voorbeeld betreft de MDT aansluitingen op C-2000-systemen van LMO. Ook de privacy wetgeving (AVG) is van invloed op de informatievoorziening en kan leiden tot diverse benodigde aanpassingen en boetes.
Risico	200 duizend euro (structureel) en 250 duizend euro (incidenteel AVG)
Kans	Hoog
Actie	Stimuleren bewustwording organisatie en aanpassen aan de nieuwe situatie

Incidenteel	Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten
Omschrijving	Wanneer er zich een grote calamiteit voordoet leidt dit tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt worden. Er kan inzet van derden nodig zijn en er volgt na afloop een evaluatie (Groningen, brand Holland Casino, Oldambt, brand Virol, Stadskanaal, brand afvalverwerker Talen, Winsum, treinincident). Dit is niet structureel in de begroting te voorzien.
Risico	500 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Kosten waar mogelijk beperken op basis van leerpunten uit voorgaande evaluaties

Incidenteel	Claims van derden
Omschrijving	VRG kan aansprakelijk worden gesteld door claims van derden. Te denken valt aan: verkeerde inzet, beschadiging objecten, veroorzaken verkeersongeval, onoordeelkundig handelen bij bedrijfsbezoeken of onjuiste of onvolledige advisering.
Risico	250 duizend euro
Kans	Midden
Actie	Bewust gedrag stimuleren en kosten waar mogelijk beperken

Incidenteel	Claims van eigen personeel
Omschrijving	Incidenten waarvoor VRG niet (toereikend) is verzekerd kunnen leiden tot grote claims, zoals bij arbeidsongeschiktheid en boventalligheid.
Risico	200 duizend euro
Kans	Midden
Actie	Waar mogelijk verzekeren

Incidenteel	Versneld afschrijven materieel
Omschrijving	Ten gevolge van calamiteiten en/of landelijke ontwikkelingen kan het voorkomen dat er kosten voor het versneld vervangen van materieel ontstaan.
Risico	100 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Structureel en incidenteel	Aardbevingen
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral het borgen van adequate kennis en het voldoende equiperen van hulpverleners en de crisisorganisatie binnen de reguliere formatie een uitdaging. Voor de periode t/m juni 2020 is inmiddels incidentele dekking voor een deel van de personele kosten en kosten van een opleiding en oefening door de NCG toegezegd. Deze dekking geldt echter niet voor juridische kosten, kosten van operationeel vakspecialisten voor OTO en aanschaf van uitrusting, zoals hef-kussens voor tankauto-spuiten en verlichtingssets met eigen energievoorziening. Ook geldt dit niet voor de benodigde activiteiten op het gebied van risico- en crisiscommunicatie. Door toename van maatschappelijke onrust en impact op de bewoners van Groningen zijn met name de ontwikkeling van communicatie-middelen, campagnes en handelingsperspectieven van groot belang.
Risico	600 duizend euro structureel
Kans	Hoog
Actie	De urgentie van de benodigde kosten blijft onderwerp van gesprek met NCG. Ook wordt waar mogelijk een beroep tot financiële bijdrage gedaan bij vakdepartementen en andere externe financiers.

Structureel	Organisatorische wijzigingen
Omschrijving	Als gevolg van landelijke, regionale en/of politieke ontwikkelingen kan VRG geconfronteerd worden met een uitbreiding of krimp van werkzaamheden, waarbij de kostenbesparing niet direct gerealiseerd kan worden. Voorbeelden hiervan zijn besluitvorming vanuit het Veiligheidsberaad, verdere invulling vanuit de takenevaluatie of de nieuwe koers 2019-2021.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Structureel	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Omschrijving	Vooralsnog treedt de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) op 1 januari 2020 in werking. De wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Brandweervrijwilligers zullen op basis van het huidige wetsvoorstel op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn. De loonkosten zullen hiermee aanzienlijk stijgen.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Er vindt overleg plaats op landelijk niveau (Brandweerkamer) om het wetsvoorstel te beïnvloeden.

Structureel	Bluswatervoorzieningen
Omschrijving	Het waterleidingsbedrijf zal zijn ringleidingen aanpassen naar een vertakt waternet met kleinere diameters, waardoor er minder wateropbrengst beschikbaar is tijdens deze transitie en daarna. De brandkraan als primaire bluswatervoorziening verdwijnt mogelijk op den duur. Om continu in bluswater te kunnen voorzien worden momenteel alternatieven onderzocht.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Gevolgen en alternatieven in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur

Structureel	Prijsstijgingen
Omschrijving	In de financiële verordening is een methodiek van indexatie voorgeschreven. Op basis van inschattingen, CBS en lopende CAO-onderhandelingen worden autonome prijsstijgingen doorberekend. De onzekerheidsfactor is hoog en de indexatie wordt op basis van nacalculatie jaarlijks getoetst en verrekend in het daaropvolgende begrotingsjaar. Dit kan inhouden dat er een jaar geen dekking plaatsvindt voor de extra prijsstijgingen. Bovendien zullen door krapte op met name de vastgoedmarkt de kosten van materialen significant stijgen.
Risico	100 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Structureel	Inrichting brandweezorg stedelijk gebied
Omschrijving	Er vindt onderzoek plaats naar de inrichting van brandweezorg in het stedelijk gebied. De uitkomsten kunnen leiden tot een nieuwe visie, bijvoorbeeld tot her- dan wel nieuwbouw op andere locaties met mogelijk extra kosten tot gevolg.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Gevolgen en alternatieven in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur

Structureel	Nieuwe Omgevingswet
Omschrijving	Het wetsvoorstel 'omgevingswet' beoogt een forse stelselherziening, waarin 26 wetten worden gebundeld in één wet en de huidige 120 Algemene Maatregelen van Bestuur tot vier worden teruggebracht. Met dit nieuwe stelsel krijgen zowel overheden als burgers meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving. Dit heeft grote gevolgen voor burgers en de hele overheidsketen, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Om deze gevolgen voor VRG inzichtelijk te maken is een kwartier-maker aangesteld.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Gevolgen en alternatieven in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur

V Vaste activa

Overzicht van de vaste activa in de categorieën zoals bij VRG worden onderkend.

	Aanschafwaarde 31-12-2016	Cum. afschrijvingen 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2016	Onderhanden investeringen 2016	Investeringen 2017	Onderhanden investeringen 2017	Aanschafwaarde desinvesteringen	Cum. Afschr. desinvesteringen	Aanschafwaarde 31-12-2017	Afschrijvingen 2017	Cum. afschrijvingen 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017
Grond	1.225	-	1.225	-	83	3	-	-	1.311	-	-	1.311
Kazerne	7.192	292	6.901	-	441	17	-	-	7.650	332	624	7.026
Installaties kazerne	455	67	388	-	167	-	-	-	622	66	133	489
Inventaris kazerne	143	50	93	-	-	-	-	-	143	13	63	80
Tankautospuut	12.041	7.044	4.998	930	1.508	1.050	105	105	13.565	679	7.617	5.948
Hoogwerker	3.653	2.045	1.607	-	-	-	-	-	3.653	256	2.301	1.352
Personeel-/mat. wagen	1.199	716	484	-	-	-	-	-	1.199	97	813	386
Hulpverleningsvoertuig	1.377	359	1.018	-	-	-	-	-	1.377	92	451	926
Dienstauto	1.261	614	647	-	-	-	-	-	1.261	157	771	490
Container/haakarmbak	650	447	203	-	-	-	106	69	544	29	407	137
Inventaris	1.582	977	605	-	81	-	170	170	1.493	118	926	567
Vaartuig	47	17	30	-	-	-	-	-	47	5	22	24
Ov. vervoersmiddelen	1.546	809	737	-	14	-	-	-	1.560	112	921	639
Ademlucht	1.829	813	1.016	-	231	-	87	75	1.973	176	914	1.059
Communicatiemiddelen	724	450	275	-	13	-	98	90	639	69	429	211
Kleding	1.540	1.093	447	14	254	-	241	206	1.538	140	1.027	511
ICT	1.349	264	1.085	12	191	-	40	27	1.488	237	475	1.013
Overig	1.967	753	1.214	-	191	-	109	92	2.049	198	860	1.189
Totaal	39.781	16.809	22.972	956	3.173	1.070	956	834	42.112	2.776	18.751	23.361

VI Geldleningen

	I	II	III	IV	V
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	BNG	BNG
Nummer	40.109.033	40.110.778	40.110.857	40.110.858	40.110.949
Hoofdsom	2,5 mln	1,1 mln	2,0 mln	1,2 mln	1,2 mln
Afsluiting	28-2-'14	1-11-'16	30-11-'16	30-11-'16	20-12-'16
Looptijd	5 jaar	35 jaar	25 jaar	40 jaar	10 jaar
Einddatum	28-2-'19	1-11-'51	31-10-'41	31-10-'56	19-12-'26
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,50%	1,33%	1,31%	1,54%	0,65%
Soort	Afl. vrij	Lineair	Lineair	Lineair	Lineair
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2017	37.500	14.560	26.108	18.440	7.775

	VI	VII	VIII	IX
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	NWB
Nummer	40.110.950	40.111.110	40.111.111	1-29286
Hoofdsom	1,0 mln	1,1 mln	1,0 mln	1,4 mln
Afsluiting	20-12-'16	24-03-'17	24-03-'17	30-11-'16
Looptijd	30 jaar	40 jaar	15 jaar	40 jaar
Einddatum	19-12-'46	23-03-'57	23-03-'32	29-11-'56
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,56%	1,85%	1,16%	1,82%
Soort	Lineair	Lineair	Lineair	Afl. vrij
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2017	15.583	14.342	9.894	25.410

VII Wet Normering Topinkomens

Bij VRG heeft er in 2017 geen bezoldiging (beloningen en ontslagvergoedingen) aan bestuurders of overige topfunctionarissen plaatsgevonden boven het vastgestelde maximum van 181 duizend euro.

Leidinggevende topfunctionarissen			
Naam	Mevr. W.J. Mansveld	Dhr. E. van Zuidam*	Dhr. R. Knoop
Functie	Directeur	Directeur	Reg. Commandant/Plv Directeur
Duur dienstverband	10 maanden (mrt-dec)	2 maanden (jan-feb)	12 maanden
Beloning	€ 92.327	€ 21.945	€ 120.157
Voorz. Betaalbaar op termijn	€ 13.882	€ 2.907	€ 16.962
Totale bezoldiging	€ 106.209	€ 24.852	€ 137.119

Dhr. E. van Zuidam heeft op detacheringsbasis vanuit de Nationale Politie bij VRG gewerkt, waarvoor 26.122 euro exclusief btw is betaald, in het overzicht zijn bezoldiging opgenomen.

De leden van de audit commissie, het algemeen- en dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Toezichthoudende topfunctionarissen			
Audit commissie			
Mevr. B.A.H. Galama	Mevr. M. van Beek	Dhr. F.H. Wiersma	
Dagelijks bestuur			
Naam	Functie/portefeuille	Naam	Functie/portefeuille
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Voorzitter	Dhr. N.A. van de Nadort	Brandweer
Dhr. M.A.P. Michels	Penningsmeester	Dhr. P. Smit	Crisisbeheersing
Mevr. L.A.M. Kompier	Bevolkingszorg	Dhr. B.C. Hoekstra	GHOR
Algemeen bestuur			
Naam	Burgemeester van	Naam	Burgemeester van
Mevr. H.K. Pot	Appingedam (jan-mrt)	Dhr. H. Kosmeijer	Marum
Dhr. A.W. Hiemstra	Appingedam (apr-dec)	Dhr. R. Munniksma	Menterwolde
Dhr. H.P. Bakker	Bedum (jan-jan)	Dhr. P. Smit	Oldambt
Mevr. E. van Lente	Bedum (feb-dec)	Dhr. J. Kuin	Pekela
Mevr. J.F. Snijder	Bellingwedde	Dhr. G.J. ten Brink	Slochteren (jan-jul)
Dhr. F.H. Wiersma	De Marne	Dhr. R. Munniksma	Slochteren (aug-dec)
Dhr. G. Beukema	Delfzijl	Mevr. B.A.H. Galama	Stadskanaal
Mevr. M. van Beek	Eemsumond	Dhr. N.A. van de Nadort	Ten Boer (jan-aug)
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Groningen	Dhr. F. de Vries	Ten Boer (okt-dec)
Dhr. A. van der Tuuk	Grootegast	Dhr. S.B. Swierstra	Veendam
Dhr. P. van Veen	Haren	Mevr. L.A.M. Kompier	Vlagtwedde
Dhr. P.M.M. de Jonge	Hoogezand-Sappemeer	Dhr. M.A.P. Michels	Winsum
Dhr. B.C. Hoekstra	Leek	Dhr. L.K. Swart	Zuidhorn (jan-jun)
Dhr. A. Rodenboog	Loppersum	Mevr. D. de Vries-Leggedoor	Zuidhorn (okt-dec)

VII Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Veiligheidsregio Groningen gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening (pagina's 27 t/m 42) bestaande uit: 1. De programmarekening over 2017 en de toelichting en 2. de balans per 31 december 2017 en de toelichting; 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op de pagina's 27 t/m 42 en pagina 43 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
en de SiSa-bijlage (pagina 43) met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Veiligheidsregio Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

